

Eesti kutseharidussüsteemi arengukava 2009-2013

Vahearuanne 2009-2011

Sissejuhatus

Eesti kutseharidussüsteemi arengukava aastateks 2009-2013 kinnitati 11.09.2009 Vabariigi Valitsuse korraldusega nr 386. Arengukavas määratletakse Eesti kutseharidussüsteemi jätkusuutlikuks arendamiseks ühtsed strateegilised eesmärgid ja meetmed, tegevused ning ressursid nende saavutamiseks. Detailsed tegevused seatud eesmärkide saavutamiseks on kirjeldatud arengukava rakendusplaanis aastateks 2009-2011. Kutsehariduse arengukavast lähtuvad oma tegevuses eelkõige HTM ja tema allasutused ning vastavate ülesannetega sihtasutused, samuti teised ministeeriumid ja valdkonnaga seotud organisatsioonid. Kutsehariduse arengukava on kutseõppeasutuste jaoks põhiliseks lähtedokumendiks oma arendussuundade määratlemisel.

Käesolevas aruandes tehakse kokkuvõtte arengukava täitmisest, arengukavas ja rakendusplaanis seatud eesmärkide saavutamisest ja meetmete tulemuslikkusest aastatel 2009-2011. Eesti kutseharidussüsteemi arengukava 2009-2013 täitmise vahearuanne aastate 2009-2011 kohta on koostatud koostöös teiste Haridus- ja Teadusministeeriumi osakondade, hallatavate asutuste ja kutseõppeasutustega.

1. Lühikokkuvõtte peamistest arengutest kutsehariduses 2009-2011

Aastate 2009-2011 olulisimate arendustegevustena tuleb esile tõsta uue kutseõppeasutuse seaduse eelnõu (edaspidi KÕS) ja selle rakendusaktide (sh kutseharidusstandard) eelnõude väljatöötamist, viie kutseõpet edendava ESF programmi rakendamist ning mahuka ERFi investeeringute kava elluviimist kutseõppeasutuste taristu kaasajastamiseks.

Uue kutseõppeasutuse seaduse eelnõu ettevalmistamine tulenes eelkõige vajadusest luua seadusandlik alus arengukavas seatud eesmärkide ja tegevuste täitmiseks. Kõige suuremad ja olulisemad muudatused uues kutseõppeasutuse seaduses on:

- 1) uute kutseõppe liikide määratlemine – eelnõuga minnakse vanadelt kutseõppe liikidelt (põhihariduse nõudeta, põhihariduse baasil, keskkariduse baasil kutseõpe ning kutsekeskharidusõpe) üle uutele, Eesti kvalifikatsiooniraamistikuga seotud õppeliikidele;
- 2) läbiv väljundipõhisuse printsiibi rakendamine – hindamise, kutseõppeliikide, õppekavade, pedagoogide kvalifikatsiooninõuete kehtestamisel;
- 3) õppe läbiviimise õiguse juurutamine – seda peavad taotlema kõik kutseõppeasutused ja kutseõpet läbiviivad rakenduskõrgkoolid õiguslikust seisundist sõltumata ning selle pikendamine toimub akrediteerimise kaudu;
- 4) kutseõppeasutuse juhtimise muutmine suurema kollegiaalsuse suunas;
- 5) kutseõpetajate kvalifikatsiooninõuete kutsestandardipõhine kehtestamine;
- 6) uue õppemahu arvestamise ühiku (Eesti kutsehariduse arvestuspunkt – EKAP) määratlemine ja kasutuselevõtmine.

Uue kutseharidusstandardi eelnõu sätestab ühtsed nõuded kutseõppeasutuses või kutseõpet läbiviivas rakenduskõrgkoolis toimuvale kutseõppele tasemeõppes. 1. novembri 2011. a seisuga on kutseõppeasutuse seaduse eelnõu HTMi sisesel kooskõlastusringil.

Kutsehariduse valdkonnas rakendatakse aastatel 2008-2013 viit ESF programmi: „Kutsete süsteemi arendamine“, „Kutsehariduse sisuline arendamine“, „Kutsehariduse populariseerimine“, „E-õppe arendamine kutsehariduses“ ja „Programm KUTSE“. ESF programmide tegevused ja ressursid aitavad tõhusalt kaasa kutsehariduse arengukavas seatud eesmärkide saavutamisele andes olulise panuse kutseõppe sisuliseks arendamiseks ja õppe kvaliteedi parandamiseks. Kõik programmides ette nähtud arendustegevused pole kahjuks käivitunud oodatud tempos, millest tingituna tuleb aastatel 2012-2013 tõsiselt pingutada, et täita kõik programmidele seatud eesmärgid.

Hoolimata demograafilistest protsessidest, kus põhikooli- ja gümnaasiumilõpetajate arv iga aastaga järjest väheneb, on kutseõppes õppijate üldarv püsinud stabiilsena. Kutseõppeliikide lõikes on pilt paraku erinev. Aasta-aastalt on vähenenud kutsekeskharidusõppes õppijate hulk, samas kui keskhariduse järgses kutseõppes õppijate arv on järjepidevalt kasvanud. Murettekitavalt on vähenenud 30%-lt 26%-le nende õppijate hulk, kes on tulnud kutseõppesse otse põhikooli lõpetamise järgselt. Kahjuks ei ole suudetud oluliselt vähendada ka kutseõppes väljalangevust, mis püsib endiselt 18% piirimal.

Lisaks tasemeõppele annavad kutseõppeasutused olulise panuse ka täiskasvanute tööalasesse koolitusse. Kutseõppeasutuse roll on üha laienenud, haarates endasse nii noorte kui täiskasvanute koolitamise, tasemeõppe ja täienduskoolituskursuste pakkumise ning piirkonna koolitusvajaduse rahuldamise. Kutseõppeasutused on üha enam muutumas elukestva õppe keskusteks.

Heameelt teeb kutsehariduse maine pidev paranemine, millele on tugevalt kaasa aidanud kvalitatiivselt uuel tasemel ja kaasaegne õppekeskkond, aga ka sisulised uuendused ja õppe kvaliteedi tõus. Kutsehariduse nähtavust ja mainet on aidanud parandada ka üha laienev kutsevõistluste süsteem. Kvaliteedi ühtlustumisele ja tõusule on kaasa aidanud kutseõppe esimese ringi riiklike õppekavade rakendamine kõigis kutseõppeasutustes. Lõpetajate teadmiste ja oskuste head taset kinnitab nende üha aktiivsem osalemine kutseeksamil.

Vabariigi Valitsus kinnitas 19.06.2008 investeeringute kava kutseõppeasutuste õppekeskkonna kaasajastamiseks aastatel 2007-2015. Kava hõlmab 89 objekti 29 kutseõppeasutuses. Nimetatud objektid on arengukavas jaotunud kahe erineva meetme alla – meetme 1.4 „Õppijate olmetingimuste parendamine“ ja meetme 2.4 „Kutseõppeasutuste infrastruktuuri kaasajastamine“ alla. 2011. aasta septembriks on õpilaste kasutuses 43 projekti, 30 projekti on töös ja 16 projekti ootab oma järke. Kuna riigieelarves ei ole majanduskriisi aastatel leitud algselt kavandatud ja investeeringute kavas kinnitatud vahendeid täiendavaks finantseerimiseks, jääb investeeringute kava täies mahus realiseerimata.

Tänu ESFi ja ERFi vahenditele on kutseharidusse suunatud rahaliste vahendite maht kasvanud, samas on riigieelarveline õppekulude finantseerimine majanduskriisi tõttu vähenenud. 2009. aasta alguses tõusis kutseõppeasutuse koolituskoha baasmaksumus 21 560 kroonini, kuid 2009. ja 2010. aastal tuli koolituskoha baasmaksumust kahel korral langetada seoses majanduskriisist tingitud riigieelarve kulude vähendamisega. 2011. aastal on kutseõppe koolituskoha baasmaksumus 1 262 € (19 746 krooni). Ka 2012. aasta riigieelarves ei ole kulude suurendamist ette näha ning kutseõppeasutustes tuleb hakkama saada kriisiaegse eelarvega. Aastaid on olnud eesmärgiks tõsta kutsehariduse keskmine koolituskoha maksumus 1,5-kordseks võrreldes üldhariduse keskmise koolituskoha maksumusega. Selle arengukavas sätestatud eesmärgi täitmine on olnud kõige problemaatilisem, samas kutsehariduse kvaliteedi seisukohalt ääretult oluline. Asjaomane võrdlus eesmärgi täitmisest on esitatud Tabelis 1.

Tabel 1. Valitsemissektori kulutused haridusliigiti, v.a investeeringud ja välisabi, õpilase kohta (eurot aastas, %)

	2006	2007	2008	2009	2010*
Üldharidus	1 635	2 000	2 478	2 475	2 602
muutus, (%)	26%	24%	24%	0%	5%
Kutseharidus	1 770	2 130	2 764	2 507	2 292
muutus, (%)	28%	20%	30%	-9%	-9%
Kutse- ja üldhariduse kulude suhe	1,08	1,07	1,12	1,01	0,88
Kõrgharidus (kulu RE üliõpilase kohta)	3 398	3 884	5 079	4 542	4 514
muutus, (%)	44%	14%	31%	-11%	-1%
Kutse- ja kõrghariduse kulude suhe	0,52	0,55	0,54	0,55	0,51

* esialgsed andmed

Arengukava finantsplaani mahuks aastatel 2009-2011 oli kavandatud 396 082 000 € (6 197 337 000 krooni), tegelik rahastamine oli 328 245 000 € (5 135 918 000 krooni) ehk 83% kavandatust. Rahastamine jäi kavandatust madalamaks, kuna kutsehariduse rahastamine riigieelarvest ei kasvanud alates 2011. aastast nagu oli arengukavas plaanitud. Samuti on ESF ja ERF vahendite kasutamine olnud madalam kui esialgselt kavandatud, kuna programmide ja investeeringuprojektide käivitamine on võtnud eeldatust rohkem aega.

Arengukavas seatud indikaatorite täitmine on olnud problemaatiline. Arengukava 23st indikaatorist püsivad täitmise tempos 6 indikaatorit, 2011. aasta vahetase on saavutamata 12 indikaatori puhul ja 5 indikaatori puhul ei ole võimalik nende saavutustaset vahearuandes hinnata, kuna indikaatorid on seatud protsessidega, mille lõpptulemus saavutatakse alles 2013. aastaks (uuringud, riiklik tunnustamine, kutsestandardite ja riiklike õppekavade väljatöötamine).

Kõige enam on probleeme indikaatoritega, mis on otseselt seotud Eestis aastatel 2009-2010 valitsenud majandusolukorraga ja ettevõtjate võimekusega oma töötajaid koolitada ja uusi töötajaid värvata (töökohapõhises õppes osalejate arv, täiskasvanute tööalasel koolitusel osalenute arv kutseõppeasutustes, kutseõppe lõpetajate rakendumine tööturul 6 kuud peale kooli lõpetamist). Samuti on problemaatilised kõik indikaatorid, mis on seotud kutsehariduse rahastamisega (meede 4.2).

Arengukava koostamise hetkel ei olnud teada, milline saab olema majanduskriisi ulatus ja kui kiiresti toimub majanduse taastumine, mistõttu on osade indikaatorite sihttasemed määratletud liialt optimistlikena ja jäävad tõenäoliselt arengukava perioodil saavutamata.

Aastate 2012-2013 suurimad väljakutsed on seotud eelkõige uue kutseõppeasutuse seaduse jõustumise ja rakendamisega, millega oleks loodud seadusandlik baas Eesti kutseharidussüsteemi edasiseks sisuliseks uuendamiseks. Jätkata tuleb ESFi ja ERFi programmide ja projektide elluviimist ning eraldatud vahendite maksimaalset rakendamist kutseharidussüsteemi arendamiseks. Lisaks ELi vahenditele on väga oluline saavutada võimalusel ka riigieelarvest rahastatavate õppekulude tõus, mis võimaldaks tõukefondide ressurssidega loodud eelduste igakülgset ärakasutamist. Rahaliste ressursside nappus õpetegevuseks ja õpetajate palgatõusuks on muutunud põhitakistuseks kutseõppe kvalitatiivselt uuele tasemele viimisel.

2. Eesti kutseharidussüsteemi arengukava 2009-2013 täitmine eesmärkide lõikes

1. eesmärk – Kutseharidussüsteem on paindlik, kättesaadav ja õppijate vajadustele vastav

Peamised saavutused:

- Õppijate arv on püsitud stabiilsena hoolimata demograafilistest tendidest, kasvanud on keskhariduse baasil õppijate arv
- Õppijate olmetingimuste paranemine – valminud või renoveeritud on 9 õpilaskodu
- VÕTA rakendamine kutseõppeasutustes
- Vene õppekeele õpperühmade eestikeelsele õppele ülemineku toetamine
- Täiskasvanute tööalase koolituse oluline laiendamine kutseõppeasutustes

Peamised vajakajäämised:

- Väljalangevust ei ole suudetud vähendada
- Oluliselt on vähenenud otse põhikooli lõpetamise järel kutseõppesse tulijate osakaal
- Rahaliste ressursside nappuse tõttu ei ole süsteemselt rakendunud koolisisesed tugi- ja nõustamis-süsteemid

Uue rakendusplaani perioodi (2012-2013) peamised väljakutsed:

- Kõigile õppida soovijatele sobiva õppimisvõimaluse pakkumine olenemata nende varasemast haridustasemest või kvalifikatsioonist
- Väljalangevuse vähendamine ja tugisüsteemide rakendamine

2. eesmärk – Õpe on kvaliteetne ja konkurentsivõimeline

Peamised saavutused:

- Uue KÕSi eelnõu koostamine, mis loob seadusandliku raamistiku arengukavas seatud eesmärkide täitmiseks
- Kutseõppeasutuste õppekeskkonna kaasajastamise projektide edukas rakendamine
- Akrediteerimissüsteemi kontseptsiooni väljatöötamine ja pilootvooru edukas läbiviimine
- Kutseõpetajate süsteemne ja laiaulatuslik täienduskoolitus
- Õppematerjalide ettevalmistamine, sh. e-õppematerjalid ja muukeelsetele õppijatele suunatud õppematerjalid

Peamised vajakajäämised:

- Uutel kompetentsipõhistel kutsestandarditel põhinevate RÕKide uuendamine on viibinud

Uue rakendusplaani perioodi (2012-2013) peamised väljakutsed:

- KÕSi ja sellega seotud rakendusaktide jõustumine ja rakendamine
- RÕKide uuendamine kompetentsipõhiste kutsestandardite alusel ja elukestva õppe võtmepädevuste integreerimine õppekavadesse
- Akrediteerimise täisvooru läbiviimine
- Kutseõppeasutuste õppekeskkonna uuendamise jätkamine

3. eesmärk – Kutseharidussüsteem on sidus ühiskonna, majanduse ja tööturuga

Peamised saavutused:

- RKT meetodika täiendamine sh täiskasvanute tööalase koolituse RKT meetodika arendamine ning tasemeõppes üleminek koolituskoha põhisele planeerimisele 3 aastat ette
- Kutsemeistrivõistluste süsteemiga on haaratud üha enam erialasid, iga-aastaselt toimub ühendvõistlus „Noor Meister“; Eesti võistkonna hea esinemine rahvusvahelistel kutsemeistrivõistlustel
- Euroopa Kvalifikatsiooniraamistiku sidumine Eesti kvalifikatsioonisüsteemiga
- Kutseeksami sooritavate kutseõppe lõpetajate arvu pidev kasv

Peamised vajakajäämised:

- Kompetentsipõhiste kutsestandardite viibimine

Uue rakendusplaani perioodi (2012-2013) peamised väljakutsed:

- Kompetentsipõhiste kutsestandardite väljatöötamine
- Eesti võistlejate ettevalmistamine edukaks esinemiseks rahvusvahelistel kutsemeistrivõistlustel

4. eesmärk – Kutseharidussüsteemi korraldus on otstarbekas, efektiivne ja jätkusuutlik

Peamised saavutused:

- ESFi ja ERFi ressursside kasutamine on andnud tuge kutsehariduse sisuliseks arendamiseks ja kvaliteedi parandamiseks ning õppekeskkonna kaasajastamiseks
- Kutseõppeasutuste autonoomia laialdasem realiseerimine, õppeasutuste roll regionaalsetes arengutes on üha kasvanud

- Kutseharidussüsteemi efektiivsus vaatamata väga piiratud rahastamisele, koolid majandavad tõhusalt vaatamata rahastamise nappusele
- Kutseõppeasutuste aktiivne osalemine eri koostöövõrgustikes, sh rahvusvaheline koostöö

Peamised vajakajäämised:

- Õppekulude rahastamine on vähenenud. Kutseõppe kulude suhe üldhariduse keskmise kuluga õpilase kohta on kahanenud 0,88-ni (v.a investeeringud ja välisabi).

Uue rakendusplaani perioodi (2012-2013) peamised väljakutsed:

- Õppekulude rahastamise tõus, mis võimaldaks tõsta õpetajate palku ja tagada vajalike tugiteenuste pakkumise kutseõppeasutustes õppijatele
- ESFi ja ERFi vahendite maksimaalne ärakasutamine kutseõppe arendamiseks

3. Rakendusplaan 2009-2011 täitmise aruanne

1. eesmärk							
Kutseharidussüsteem on paindlik, kättesaadav ja õppijate vajadustele vastav							
Meede 1.1 Tööjõu kvalifikatsiooni tõstmine							
Indikaator	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Märkused
Kutsekeskhariduse tasemel õppijate osakaal kõigist keskhariduse tasemel õppijatest	32,9%	34,0%	35,0%	36,5%	38,0%	40,0%	
Tegelikult saavutatud tase (14.12.2011 seisuga)	x	33,4%	33,6%*	33,2%	x	x	
Täiskasvanute tööalasel koolitusel osalenute arv kutseõppeasutustes	26 809	29 500	32 000	34 500	37 000	39 000	
Tegelikult saavutatud tase (14.12.2011 seisuga)	x	25 387	25 048	n/a	x	x	
Elukestvas õppes osalemise määr	9,8%	11,0%	12,0%	12,5%	13,0%	13,5%	
Tegelikult saavutatud tase (14.12.2011 seisuga)	x	10,6%	10,9%	n/a	x	x	
Töökohapõhises õppes osalevate kutseõppurite arv	673	740	805	870	935	1 000	
Tegelikult saavutatud tase (14.12.2011 seisuga)	x	592	564	566	x	x	
Tegevusvaldkond	Eelarve (tuh €) / Ajakava			Vastutaja, teostaja	Märkused/ täitmine		
	2009	2010	2011				
1. Tegevusvaldkond Esmases kutseõppes ja jätkuõppes osalemise võimaluse tagamine kõigile soovijatele	49 940	46 913	49 261				
Tegelik rahastamistase	49 706	46 901	47 501				2010 vs 2009 vähenesid RKT vahendid 5,6% võrra (muutus suunati baasmaksumuse vähendamisele, koolituskohtade arv ei muutunud); 2011 vs 2010 suurenesid RKT vahendid 1,3% võrra (muutus suunati koolituskohtade arvu suurendamisele,

					baasmaksumus jäi 2010. a tasemele)
1.1 põhikooli lõpetajate suurenev kaasamine kutsekeskharidusse				HTM (KTO), KÕAd	Osaliselt täidetud Otse põhikoolist kutseõppesse astujate arv on hoolimata tehtud jõupingutustest kahanenud 26%-ni 2010. a, mis on peamiselt tingitud üldhariduses toimuvast gümnaasiumide ellujäämisvõitlusest. Samal ajal on kutseõppesse tulijate hulgas suurenenud nende isikute osakaal, kes on varem põhihariduse omandanud ja vahepeal õppinud mujal või töötanud. Kokkuvõttes on kutsekeskhariduse tasemel õppijate osakaal kõigist keskhariduse tasemel õppijatest siiski pisut kasvanud (2008 – 32,9%, 2011 – 33,2%).
1.2 erialade valiku laiendamine eelkõige põhihariduse baasil				REKK, Kutsekoda, KÕAd	Täitmisel Kutsestandardite uuendamise protsess ei ole käivitunud oodatud tempos, mistõttu ei ole koostatud ka uusi õppekavu senisest madalamate baasnõuetega õppija haridustasemele. Kutseõppeasutustest saadud tagasiside põhjal on erialade valiku laiendamine prioriteetne kõigis kutseõppeasutustes. Õppeasutused on avanud uusi õpperühmi tuginedes olemasolevates riiklikes õppekavades sätestatud baasnõuetele.
1.2.1 kutsestandardite uuendamine ja baasharidusnõuete ülevaatamine				Kutsekoda	Täitmisel
1.2.2 uute õppekavade väljatöötamine				REKK	Täitmisel
1.2.3 uute õppekavade rakendamine				KÕAd	Osaliselt täidetud
1.3 jätkuõppe võimaluste laiendamine keskhariduse järgses kutseõppes					Täitmisel Jätkuõppe õppekavasid on avatud lähtuvalt kehtivatest RÕKidest.
1.3.1 uute õppekavade väljatöötamine				KÕAd, REKK	Osaliselt täidetud

1.3.2	jätkuõppevõimaluste laiem pakkumine kutseõppeasutustes		x	x	KÕAd	Osaliselt täidetud
1.4	kvalifikatsiooniraamistiku V tasemele vastava lühikese tsükli kolmanda taseme õppe (ingl. k. <i>short cycle tertiary education</i>) väljaarendamine kutsehariduses					Osaliselt täidetud Kvalifikatsiooniraamistiku V tasemele vastava lühikese tsükli kolmanda taseme õppe kontseptsiooni projekt on välja töötatud. Määratletud on esialgsed ettepanekud erialade suhtes. KÕSi eelnõus on sätestatud kvalifikatsiooniraamistiku V tasemele vastava õppe rakendamine.
1.4.1	kontseptsiooni ja seadusandliku raamistiku väljatöötamine	x	x		HTM (KTO, KHO)	Täidetud
1.4.2	erialade määratlemine ja uute õppekavade väljatöötamine		x	x	KÕAd, kõrgkoolid, REKK	Täitmisel
1.4.3	õppekavade rakendamine			x	KÕAd, kõrgkoolid	Täitmata Vastavaid õppekavasid ei ole välja töötatud, kuna puudub õppe rakendamiseks vajalik seadusandlik alus (uus KÕS ei ole rakendunud).
1.5	kutseõpingud katkestanute õpingute jätkamise toetamine					Täitmisel 9.02.2010 kinnitas haridus- ja teadusminister ESF programmi „Kutseõppes õpingud katkestanute jätkuõppe programmi „KUTSE““. Programmi eesmärgiks oli toetada aastatel 01.01.2000-01.09.2010 kutseõppe katkestanute õpingute lõpetamist. 2011. aasta maikuu seisuga õppis programmi raames 57 õpilast üheksas õppeasutuses. Palju katkestanuid on asunud õppima ka vabadele RKT kohtadele. Kuna potentsiaalsete õppurite huvi osutus siiski oodatust leigemaks, laiendati 2011. aastal programmi sihtrühma täiskasvanud õppijatele uue vajaliku kvalifikatsiooni omandamiseks. Enamik õppeasutusi on asunud aktiivselt

					rakendama VÕTA võimalusi.	
1.5.1	paindlike õppimisvõimaluste rakendamine (sh. töökohapõhise õppevormi) ja VÕTA võimaluste kohaldamine	x	x	x	KÕAd	Täitmisel
1.6	õppekavade täiendamine erinevate spetsialiseerumisvõimalustega					Täitmisel Õppekavade täiendamine erinevate spetsialiseerumisvõimalustega on rakendunud seoses riiklikele õppekavadele üleminekuga. Valikmoodulite pakkumisel arvestatakse nii tööandjate kui õppijate huvidega.
1.6.1	valikmoodulite koostamise ja kinnitamise paindliku korralduse võimaldamine (kooliõppekava kohustuslike moodulite ja valikmoodulite eraldi käsitlemine EHISes)		x		HTM	Täitmisel
1.6.2	valikmoodulite koostamine ja õppekavade täiendamine spetsialiseerumisvõimaluste osas	x	x	x	KÕAd, REKK	Täitmisel
1.6.3	õppekavade rakendamine		x	x	KÕAd	Täitmisel
1.7	lisa-aasta võimaluste laiendamine ja üldharidusainete osa uuendamine lähtuvalt gümnaasiumi RÕKist					Täitmisel KÕSi eelnõu sätestab lisa-aasta võimaluse rakendamise lisaks gümnaasiumidele ka KÕAdes. Praegu on lisa-aasta läbimine võimalik kehtivas KÕSis toodud tingimustel. Koostatud on ülevaade üldharidusainete kutseõppesse integreerimise võimalustest. Välja on töötatud 20 õppenädala mahus üldharidusainete/elukestva õppe võtmepädevuste valdkonnakavasid.
1.7.1	seadusandliku raamistiku täiendamine lisa-aasta rakendamiseks ka KÕAdes		x		HTM	Täidetud
1.7.2	lisa-aasta õppekavade väljatöötamine		x	x	REKK	Täitmisel
1.7.3	lisa-aasta rakendamine ja võimalustest teavitamine			x	KÕAd	Täitmisel
1.7.4	üldhariduse osa uuendamine kutsekeskharidusõppes		x	x	REKK	Täitmisel

<p>1.8 nii taseme- kui täiskasvanute õppe paindlikkuse suurendamine, kasutades erinevaid õppevorme ja -viise (õhtune õpe, õpe nädalavahetustel, tsükliõpe, e- ja b-õpe (ingl. k <i>blended learning</i> – kombineeritud traditsiooniliste ja e-õppe meetodite kasutamine õppeprotsessis) jne)</p>	x	x	x	KÕAd, EITSA	<p>Täitmisel</p> <p>EITSA on koostöös REKKiga ESF programmi „E-õppe arendamine kutseõppeasutustes“ raames kaardistanud e-õppematerjalide vajadused. Pidevalt jätkub e-kursuste ettevalmistamine. 2009-2011 on välja töötatud 260 õppenädala mahus e-kursusi. Lisaks e-kursustele jätkub interaktiivsete õpiobjektide väljatöötamine ja kättesaadavaks tegemine. Kokku on programmi jooksul välja töötatud 315 õpiobjekti.</p> <p>Õppematerjalidega saab tutvuda e-Õppe Arenduskeskuse elektroonilises andmebaasis - http://www.e-ope.ee/repositoorium</p>
Tegevusvaldkond	Eelarve (tuh €) / Ajakava			Vastutaja, teostaja	Märkused
<p>2 Tegevusvaldkond Täiskasvanute tööalase koolituse pakkumise suurendamine</p>	2009	2010	2011		
Tegelik rahastamine	2 400	2 522	1 722		<p>ESF programmis rakendatavas rahastamiskeemis ilmsid Rahandusministeeriumi auditi hinnangul probleemid, mistõttu on 2011 maht planeeritud oluliselt madalam</p>
<p>2.1 lisakvalifikatsiooni, täiendus- või ümberõpet võimaldavate tööalaste koolituste pakkumine lähtudes kohapealsest koolitus-situatsioonist ning erinevate tellijate/ rahastajate soovidest ja vajadustest</p>					<p>Täitmisel</p> <p>Täiendus- või ümberõpet pakuvad peaaegu kõik kutseõppeasutused v.a mõned esitluskunstide valdkonna koolid. Koolituskursuste pakkumisel tehakse tihedat koostööd Töötukassaga töötutele ümberõppevõimaluste pakkumisel. Koolitusi pakutakse lähtuvalt piirkonna ettevõtete ja õppijate vajadustest.</p> <p>Töötukassa teostab alates 2010. aastast n.ö "rätsepäto" koolitushankeid, kus koostöös</p>

					tööandja ja kooliga koostatakse õppekava ning selle kava alusel koolitamiseks korraldatakse hange ning saadakse täpselt tööandja vajadustele vastav koolitus. Üldjuhul toimuvad sellised hanked koostöös kutsekoolidega.	
2.1.1	koolitusvajaduste väljaselgitamine ja vajadustele vastavate õppekavade väljatöötamine	x	x	x	KÕAd	Täitmisel
2.1.2	õppekavade rakendamine	x	x	x	KÕAd	Täitmisel
2.2	töökohapõhise õppevormi (õpipoisiõppe) laialdasem rakendamine täiskasvanud õppijatele nii taseme- kui ka tööalases õppes					Täitmisel Täiskasvanud õppijatele töökohapõhise õppevormi rakendamine ei ole rakendunud loodetud mahus. Õppeasutustest saadud tagasiside põhjal on probleemiks nii ettevõtete kui ka potentsiaalsete õppijate vähene huvi sellise õppevormi vastu. Tööalases koolituses on õpipoisikoolituse õppevormi piloteerinud ESF meetme „Kvalifitseeritud tööjõu pakkumise suurendamine“ III avatud taotlusvooru projektide kaudu . 4 projekti viiakse ellu perioodil 2011-2014, osalejaid on 50.
2.2.1	huvitatud partnerettevõtete ja õpipoiste leidmine ning õppetöö läbiviimine	x	x	x	KÕAd	Täitmisel
2.3	ainult põhi- või üldkeskharidusega täiskasvanutele senisest enamate õppimisvõimaluste loomine taseme- ja tööalases koolituses					Täitmisel 2010. aastal muudeti haridus- ja teadusministri määrust „Õpilaste kutseõppeasutusse vastuvõtu kord“ selliselt, et põhiharidusega täiskasvanud õppijad vanuses 25+ saavad õpinguid alustada ka koolipõhises õppevormis õppeliigis „kutseõpe põhihariduse baasil“, siiani said nad õppida vaid kutsekeskharidusõppes. Selle muudatusega saavad soovijad keskenduda vaid eriala õppimisele ja ei pea läbima üldharidusainete blokki, mis on kutsekeskharidusõppes kohustuslik.

					Täiskasvanud õppijatele rakendatakse paindlikumat õppekorraldust (õppetöö sessioonidena, individuaalõppekava jm).
2.3.1 spetsiaalsete õppegruppide loomine, paindliku õppekorralduse ja töökohapõhise õppevormi rakendamine ning õppetöö läbiviimine nimetatud sihtgrupile		x	x	KÕAd	Täitmisel
2.4 töötutele paindliku juurdepääsu loomine õppimisvõimalustele ja õppe läbiviimine	x	x	x	HTM, SoM, KÕAd	Täitmisel
2.5 tippkvalifikatsiooni saavutamiseks mõeldud koolitusvõimaluste oluline laiendamine					Täitmisel Koolituskursuste pakkumisel teevad koolid koostööd valdkonna tippettevõtete ja erialaliitudega. Tippkvalifikatsiooni pakkuvate kursuste hulk ei ole siiski veel piisav.
2.5.1 koolitusvajaduste väljaselgitamine ja vajadustele vastavate õppekavade välja töötamine	x	x	x	KÕAd	Täitmisel
2.5.2 õppekavade rakendamine ja vastavate koolituste pakkumine	x	x	x	KÕAd	Täitmisel
Tegevusvaldkond	Ajakava			Vastutaja, teostaja	Märkused
	2009	2010	2011		
3 Tegevusvaldkond Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise (VÕTA) rakendamine					
3.1 seadusandluse täiendamine ja VÕTA rakendamine KÕAdes					Täidetud 2009. a rakendunud täiendused KÕSis ja kutseharidusstandardis reguleerivad VÕTA kasutamise võimalusi ja põhimõtteid kutseõppeasutustes. ESF programmi „Kutsehariduse sisuline arendamine“ käigus on läbi viidud 2 uuringut VÕTA rakendamise olukorrast kutseõppeasutustes, toimunud on VÕTA

						<p>rakendamise alased koolitused ning käivitunud VÕTA-nõustajate võrgustik.</p> <p>Uuringute tulemuste kohaselt on VÕTA rakendamise tingimused ja kord koolide õppekorralduseeskirjadesse sisse viidud</p> <p>Rakendunud ESFi programmis „KUTSE“, hinnatakse õppija varasemaid õppe- ja töökogemusi VÕTA põhimõtteid järgides.</p>
3.1.1	VÕTA printsiipide sisseviimine seadusandlusesse	x			HTM	Täidetud
3.1.2	tugi- ja nõustamisteenuste loomine ning kutseõppeasutuste töötajate koolitus VÕTA rakendamiseks		x	x	REKK	Täidetud
3.1.3	VÕTA rakendamine nii esmasesse kutseõppesse vastuvõtul kui varem õpingud katkestanute õpingute jätkamisel ja lõpetamisel		x	x	KÕAd	Täidetud

Meede 1.2 Kutseõppe võimaluste suurendamine erinevatele sihtrühmadele

Indikaator	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Märkused
Põhihariduse või madalama haridustasemega kutseõppes õppivate 18-24-aastaste õpilaste (v.a kinnipeetavad) osakaal põhihariduse või madalama haridustasemega noortest vanuses 18-24	16,9%	17,4%	17,9%	18,4%	18,9%	19,4%	
Tegelikult saavutatud tase (14.12.2011 seisuga)	x	18,6%	22,1%	n/a	x	x	
Põhikooli toimetuleku- ja lihtsustatud õppekavade lõpetajate osakaal, kes jätkavad õpinguid kutsehariduses	47,5%	48,0%	49,0%	50,0%	51,0%	52,0%	
Tegelikult saavutatud tase (14.12.2011 seisuga)	x	56,5%	53,1%	46,1%	x	x	
Tegevusvaldkond	Ajakava			Vastutaja, teostaja		Märkused	
	2009	2010	2011				
1 Tegevusvaldkond Madala haridustasemega inimestele kutse- ja erialase koolituse võimaluste suurendamine							

1.1 põhihariduseta koolikohustuse ea ületanud õppijate kutseõppesse kaasamine ja mitmekesisemate õppimisvõimaluste pakkumine					<p>Täitmisel</p> <p>Õppijate arv põhihariduse nõudeta kutseõppes on pisut vähenenud, mis võib olla tingitud nii paranevast majandusolukorrast, mis võimaldab tööle asuda ka ilma erialast väljaõpet omamata, kui ka õppurite arvu üldisest vähenemisest. 2009/2010 oli vastuvõtt 291 õpilast, 2010/2011 245 õpilast ja 2011/2012 esialgsetel andmetel 245 õpilast. Välja on kujunenud kindlad õppeasutused, kes teevad head tööd põhihariduseta isikute haridussüsteemi tagasitoomisel.</p> <p>2011. aastal käivitusid SoMi eestvedamisel ja ESFi rahastamisel projektid, mille eesmärgiks on toetada töötuid noori sh. ilma põhihariduseta isikuid kutseõppe tasemeõppesse asumisel.</p> <p>Erialade valik oluliselt ei laienenud, kuna RÕKide uuendamise protsess ei ole kulgenud oodatud tempos. Uusi õpperühmi on avatud arvestades olemasolevates RÕKides sätestatud hariduse baasnõudeid.</p>
1.1.1 koostöö KOVidega ja põhikoolidega sihtrühmani jõudmisel	x	x	x	KÕAd, KOVid, põhikoolid,	Täitmisel
1.1.2 sobivate erialade valiku laiendamine ja õppekavade koostamine põhihariduse nõudeta kutseõppuritele		x	x	REKK, Kutsekoda, KÕAd	Täitmisel
1.1.3 uute õppekavade rakendamine			x	KÕAd	Täitmisel
1.2 õpiraskustega põhikooliõpilastele integreeritud üld- ja kutseharidusliku õppe võimaluste laiendamine					<p>Täitmisel</p> <p>VV kinnitas põhikooli riikliku õppekava 28.01.2010. III kooliastmes on kuni kuue nädalatunni (eesti keelest erineva õppekeelega põhikoolis kolme nädalatunni) kasutamine kooli otsustada. Kutsealase eelkoolituse või kutseõppe korraldamiseks võib kool hoolekogu nõusolekul muuta riikliku õppekava kohustuslike õppeainete ja läbivate teemade</p>

					nimistut ning muuta tunnijaotusplaani. Varem kehtinud põhikooli riiklikus õppekavas sellist võimalust ei olnud.	
1.2.1	põhikooli RÕKi kujundamine alternatiive ja valikuid võimaldavaks 7.-9. klassi õppekava osas	x	x		HTM (ÜHO, KTO), REKK	Täidetud
1.2.2	kutseõppeasutuste ja üldhariduskoolide koostöös uute õppegruppide avamine suuremates linnades ja regioonides		x	x	Üldhariduskoolid, KOVid, KÕAd	Täitmisel
1.3	põhihariduseta inimestele vanuses 20+ uue võimaluse loomine kutsekeskhariduse omandamiseks					Täitmisel Võimalus loodud KÕSi eelnõuga. Kutsekeskhariduse õppekavadel võivad õppima asuda vähemalt 22 a vanused põhihariduseta isikud, kellel on põhiharidusele vastavad kompetentsid.
1.3.1	kontseptsiooni ja seadusandliku baasi loomine		x	x	HTM (KTO, ÜHO)	Osaliselt täidetud
1.3.2	sihtrühma teavitamine uuest avanenud õppimisvõimalusest			x	HTM (KTO, ÜHO)	Täitmata Õppimisvõimalusel puudub seadusandlik alus, kuna KÕS ei ole veel jõustunud. Teavitustööga ei ole võimalik alustada.
Tegevusvaldkond		Ajakava			Vastutaja, teostaja	Märkused
		2009	2010	2011		
2 Tegevusvaldkond Madalama konkurentsivõimega sihtrühmadesse kuuluvate õppijate sihipärasem ja sobivam kaasamine nii esmasesse kui täiendus- ja ümberõppesse						
2.1	laialdasemate õppimisvõimaluste ja sobivamate õppevormide ja -viiside pakkumine HEV õppijatele					Täitmisel 2010. aastal muudeti haridus- ja teadusministri määrust „Õpilaste kutseõppeasutusse vastuvõtu kord“ selliselt, et põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava või toimetuleku riikliku õppekava lõpetanud isikud saavad õppima asuda kutseõpe põhihariduse baasil õppekavadel

					<p>koolipõhises õppevormis, siiani said nad õppima asuda ainult kutsekeskhariduse õppekavadel.</p> <p>REKKi juures on moodustatud vähemalt 2 korda aastas koos käiv tööühm, kes tegeleb erivajadusega õppureid puudutavate teemadega sh erinevate mudelite arendamisega (nt rahastamise mudel). Uue rahastamise mudeli kontseptsioon on välja töötatud, selle erinevaid etappe katsetatakse 2011. a lõpukuudel.</p>	
2.1.1	töörühma moodustamine mitmekesiste HEV-õppes sobivate mudelite edasiarendamiseks	x	x		REKK, HTM, SoM, KÕAd	Täidetud
2.1.2	väljatöötatud mudelite levitamine ja nende rakendamine kutseõppeasutustes		x	x	REKK, KÕAd, HTM	Täitmisel
2.2	sobiva ja paindliku täiendus- ja tasemeõpet kombineeriva mudeli väljaarendamine kinnipeetavatele ja selle rakendamine ning adekvaatne kajastamine andmebaasides ja statistikas					<p>Täitmisel</p> <p>Koostöös Justiitsministeeriumiga on välja töötatud kava, kus VÕTA protsessi abil luuakse kinnipeetavatele võimalus lõpetada õpingud tasemeõppes. 2011. a kevadel korraldati koostöös justiits-ministeeriumi ja REKKiga 3 spetsiaalset VÕTA koolitust kinnipidamisasutustes töötavatele õpetajatele, kuhu kaasati ka vanglaametnike.</p>
2.2.1	vastava mudeli väljatöötamine töörühma poolt ja seadusandluse täiendamine		x		HTM	Täitmisel
2.2.2	väljatöötatud mudeli rakendamine kinnipeetavatele korraldatavas õppetöös ja kajastamisel andmebaasides ja statistikas		x	x	KÕAd, REKK	Täitmisel

Tegevusvaldkond	Eelarve (tuh €) / Ajakava			Vastutaja, teostaja	Märkused
	2009	2010	2011		
3 Tegevusvaldkond Vene õppekeelega õpperühmade eestikeelsele õppele ülemineku toetamine kutsehariduses	409	371	205		
Tegelik rahastamine	384	178	97		Kulud on planeeritud ESF programmis „Keeleõppe arendamine“
3.1 olukorra kaardistamine, eesti keele oskuse nõuete välja töötamine					Täitmisel Turu-uuringute AS viis 2009. aastal läbi vajadusuuringu „Eestikeelse õppe laiendamine vene õppekeelega õpperühmadega kutseõppeasutustes“. Uuringu aruanne on kättesaadav - http://www.meis.ee/uuringud-kutseope
3.1.1 uuringu "Eestikeelse õppe laiendamine vene õppekeelega õpperühmadega kutseõppeasutustes" läbiviimine	x			HTM (KE, KTO), Integratsiooni SA	Täidetud
3.1.2 seire ja uuringu läbiviimine eestikeelse õppe kvaliteedi jälgimiseks ja tõhususe hindamiseks		x	x	HTM (KE, KTO)	Täitmisel
3.2 eestikeelse kutseeksami sooritajate toetamine ja uute tugiprogrammide käivitamine					Täidetud 2009-2010 on läbi viidud ettevalmistus kutseeksamiks ebapiisava eesti keele oskusega kutseõppuritele sh täiskasvanud õppijatele. Õppijad valmistati ette eestikeelse I taseme koka kutseeksami sooritamiseks, samuti kelneri, müüja, juuksuri ja kosmeetiku erialadel. Koostati kolm erialase eesti keele õppekomplekti: koka ja kelneri, juuksuri ja kosmeetiku ning müüja erialal. 2009. aasta septembris toimusid erialase eesti keele koolitused antud erialadel õppivatele ja töötavatele täiskasvanutele. Koolituste maht oli

					<p>120 akadeemilist tundi, osales kokku 340 ning edukalt lõpetas 259 õppijat.</p> <p>Kutseõppeasutustele töötati välja kaks õppematerjali, erialakeele aineprogrammid ja tõlgiti kolm käsiraamatut. Mitmete erialakeele õppematerjalide juurde on välja töötatud ka sõnaloendid.</p> <p>REKKi keeleosakonna ja kutsehariduse osakonna koostöös on käivitatud Euroopa keelemapi koostamine-kohandamine kutseõppe sihtrühmale.</p> <p>Eesti keelest erineva emakeelega kutseõppurite eesti keele täiendava õppe korraldamine, sh praktika eestikeelses keskkonnas oli ESF programmi „Keeleõppe arendamine 2007-2010“ üks tegevusi. 21st vene õpperühmadega koolist osales 17 kutsekooli, lisaks pakkusid tuge eestikeelsed koolid. Tegevusse oli haaratud 24 koordinaatorit ja 52 õpetajat. Kutseõppeasutustel oli võimalus pakkuda õppuritele erinevas vormis täiendavat keeleõpet, vastavalt oma kooli õppurite vajadusele. Pakuti täiendavaid keeletunde, ettevalmistuskursusi, praktikaprogramme ja püüti rakendada ka lõimitud aine- ja keeleõpet. Rakendati ka keelelis-kultuurilist vahetusprogrammi, mille raames toimus praktiline töö või õpe eesti õppekeelega koolis, eestikeelses keskkonnas.</p> <p>Programmi raames läbis täiendava keeleõppe 570 kutseõppurit.</p>	
3.2.1	erialakeele oskuse nõuete kirjeldamine	x	x		HTM (KE), Integratsiooni SA	Täitmisel

3.2.2	erialakeele ainekavade loomine	x	x		HTM (KE), Integratsiooni SA	Täidetud
3.2.3	minimaalsete sõnavara- ja väljendiloendite loomine	x	x		HTM (KE), Integratsiooni SA	Täidetud
3.2.4	kutseeksami eesti keele komponendi hindamise põhimõtete väljatöötamine		x	x	HTM (KE, KTO), Integratsiooni SA, Kutsekoda	Täitmata Tegevust sellisel kujul ellu ei viida. REKKi keele- ja kutsehariduse osakondade koostöös on alustatud kutseõppija keelemapi koostamist, kus kaardistatakse piloodina mõnede erialade eesti keele osaoskuste nõuded.
3.2.5	erialase eesti keele kursuste väljatöötamine ja läbiviimine		x	x	Integratsiooni SA, HTM, REKK (KE, KTO),	Täidetud
3.2.6	õppijate toetamine eestikeelses keskkonnas praktiseerimisel	x	x		HTM (KE), Integratsiooni SA	Täidetud
3.2.7	kutseõppuritele täiendava eesti keele õppe korraldamine	x	x		Integratsiooni SA, HTM (KE, KTO)	Täidetud
3.3	kutseõppeasutuste õpetajate ja koolijuhtide koolitus ja motiveerimine lõimitud eriala- ja keeleõppe rakendamiseks ning tööandjate kaasamine eestikeelsele õppele ülemineku protsessi (sh praktika läbimisel)					Täitmisel Toimunud on koolitused eestikeelse õppe arendamiseks muukeelsetes kutseõppeasutustes ning kutseõpetajatele keele- ja erialaõppe integreerimisest. Integreeritud keele- ja erialaõppe teemadel valmis kolm õppekava. Õpetajate stažeerimine „Teises koolis, teises keeles“. Stažeerimisel osales kokku 74 pedagoogi 16st kutseõppeasutusest, edukalt läbis stažeerimise 41 pedagoogi, neist 7 olid eesti ja 34 vene õppekeelega kutseõppeasutuste õpetajad. Eraldi täienduskoolitus (2 AP) toimus kutseõppeasutuste juhtidele, et anda neile

					<p>teadmisi kakskeelse hariduse korraldusest ja põhimõtetest, e-õppest, arendada eesti keele ning aine- ja keeleõppe lõimimise oskust mitmekeelses õpi- ja elukeskkonnas. Koolituse läbis 53 koolijuhti.</p> <p>Kutseõppeasutuste juhtide nõustajate koolituse (mahus 6 EAP) mitmekultuurilise õppesüsteemi loomiseks läbis 18 nõustajat, kes pakuvad täiendust juba loodud ja tegutseva üldhariduskoolide võrgustikule lisades kutseõppeasutuste juhtide nõustamise võimaluse. Nõustamissüsteemi piloteerimine algab 2011. a sügisel ESF programmi „Keeleõppe arendamine 2011-2013 raames“.</p>	
3.3.1	õpetajatele, koolijuhtidele täienduskoolituse ettevalmistamine ja läbiviimine	x	x	x	<p>Integratsiooni SA, õpetaja-koolitusega tegelevad kõrgkoolid</p>	Täidetud
3.3.2	koolijuhtide nõustamissüsteemi väljatöötamine ja piloteerimine	x	x		<p>HTM (KE, KTO), Integratsiooni SA, õpetaja-koolitusega tegelevad kõrgkoolid</p>	Täitmisel
3.3.3	nõustajate koolitamine	x	x		<p>Integratsiooni SA, õpetaja-koolitusega tegelevad kõrgkoolid</p>	Täidetud
3.4	üldoskuste mooduli eesti keeles õpetamise ettevalmistamine ja piloteerimine					<p>Täitmisel</p> <p>Anti välja (sh elektroonselt) ja saadeti koolidele tasuta järgmised õppematerjalid:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Käsiraamat „Lõimitud aine- ja keeleõpe“ (autorid Peeter Mehisto, David Marsh jt), 2. Metoodika käsiraamat „Kuidas õpetada erialakeelt“ (autorid Kristi Saarlo, Elle Sõrmus), 3. „Erialaõppe ja keeleõppe lõimimisest“ (autorid Tiina Kikerpill, Elle Sõrmus), 4. „Об интегрировании обучения языку и

						специальности" (autorid Tiina Kikerpill, Elle Sõrmus).	
3.4.1	õppe- ja metoodiliste materjalide ettevalmistamine			x	REKK, HTM (KE, KTO), Integratsiooni SA	Täidetud	
3.4.2	õpetajate täienduskoolituse ettevalmistamine ja läbiviimine			x	REKK, HTM (KE, KTO), Integratsiooni SA	Täidetud	
Meede 1.3 Tugi-, nõustamis- ja toetustesüsteemide arendamine							
Indikaator	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Märkused
Õpilaste väljalangevus kutsehariduse tasemeõppest	19,8%	18,5%	17,0%	15,0%	13,0%	12,0%	
Tegelikult saavutatud tase (14.12.2011 seisuga)	x	17,9%	18,1%	19,5%	x	x	
Tegevusvaldkond	Ajakava			Vastutaja, teostaja		Märkused	
	2009	2010	2011				
1 Tegevusvaldkond Tugi- ja nõustamisteenuste kättesaadavuse tagamine kõigis kutseõppeasutustes							
1.1	õpinõustamise ja õpiabi teenuste võimaldamine kutseõppeasutuste õppijatele (sh seadustamine KÕSis)						<p>Täitmisel</p> <p>KÕSi eelnõu sätestab, et kool peab tagama õppijale tugiteenuste, sh karjääriteenuste, õpiabi, eri-pedagoogi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenuste kättesaadavuse.</p> <p>Õpinõustamise ja õpiabi teenuste väljaarendamiseks said kutseõppeasutused taotleda toetust prioriteetse suuna „Elukestev õpe“ meetme „Õppijakeskse ja uuendusmeelse kutsehariduse arendamine ning elukestva õppe võimaluste laiendamine“ avatud taotlusvoorst. Toetust said 10 õppijatele suunatud tugisüsteemide arendamise projekti (sh nii õpi-</p>

					<p>kui karjäärinõustamise arendamiseks).</p> <p>ESF programmi "Õppenõustamis- süsteemi arendamine" toel on pakutud psühholoogilist, eripedagoogilist, logopeedilist ja sotsiaalpedagoogilist nõustamisteenust kutseõppeasutuste HEV-õppuritele.</p> <p>Koolidest saadud tagasiside põhjal võimaldavad õpinõustamist ja õpiabi teenuseid oma õppijatele peaaegu kõik õppeasutused. Peamiselt tegelevad õppeasutustes õpiabi teenustega sotsiaalpedagoogid, aga ka koolipsühholoogid, rühmajuhatajad, tugiõpilased).</p> <p>Ressursside nappuse tõttu ei jõua teenus kõigi abivajajateni, samuti ei ole selle kvaliteet tagatud.</p>	
1.1.1	õpinõustamise ja õpiabi reguleerimine KÕSis		x		HTM	Täitmisel
1.1.2	õpinõustamise ja õpiabi teenuste pakkumine kõigis kutseõppeasutustes			x	KÕAd	Täitmisel
1.2	karjäärinõustamise ja teiste vajalike karjääriteenuste võimaldamine sisseastujatele ja õppijatele					<p>Täitmisel</p> <p>Uue põhikooli riikliku õppekava ja uue gümnaasiumi riikliku õppekava järgi on koolid kohustatud teavitama õpilasi edasiõppimisvõimalustest ning tagama neile karjääriteenuste (karjääriõpe, -info ja -nõustamine) kättesaadavuse. Karjääriõpe võib toimuda mõlemas kooliastmes valikaine raames.</p> <p>ESFi rahastatud „Karjääriteenuste süsteemi arendamise programmi“ toel on maakondlikel noorte teavitamis- ja nõustamiskeskustel kohustus pakkuda karjäärinõustamist ja -infot kõikidele lõpuklassidele õpilastele. Juunis 2009 kinnitati 17 piirkondlikku keskust programmi partneriks ning teiste hulgas on nõustatud ka kutseõppeasutuste õppureid. Keskustest</p>

					<p>saadud tagasiside põhjal on individuaalset karjäärinõustamist või grupinõustamist saanud õpilaste arv on pidevalt kasvanud. Lisaks nõustamisele on õpilastele maakondlikes teavitamis- ja nõustamiskeskustes kättesaadav ka karjääriinfo teenus.</p> <p>KÕSi eelnõus on sätestatud, et kool peab tagama õppijale tugiteenuste, sh karjääriteenuste, õpiabi, eri-pedagoogi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenuste kättesaadavuse.</p> <p>Pilootkoolidega koostöös töötatakse ESF programmi „Karjääriteenuste süsteemi arendamine“ raames välja näidised karjääriõppe kavandamiseks üldoskuste moodulis.</p> <p>Praegu pakutakse kutseõppeasutustes karjääriteenuseid nii projektipõhiselt kui ka koostöös maakondliku teavitamis- ja nõustamiskeskusega. Karjääriõpet integreeritakse erialaõppesse või pakutakse valikainena.</p> <p>Karjääriteenuste väljaarendamiseks said kutseõppeasutused taotleda toetust prioriteetse suuna „Elukestev õpe“ meetme „Õppijakeskse ja uuendusmeelse kutsehariduse arendamine ning elukestva õppe võimaluste laiendamine“ avatud taotlusvoorst.</p>	
1.2.1	kõigile põhikooli lõpuklasside õpilastele karjääriõppe ja – nõustamise tagamine		x	x	HMT (ÜHO, NO, KTO), SA Innove, REKK, üldhariduskoolid	Täitmisel
1.2.2	kõigis kutseõppeasutustes nõustamisteenuste väljaarendamine			x	KÕAd, REKK, SA Innove	Täitmisel

Tegevusvaldkond	Eelarve (tuh €) / Ajakava			Vastutaja, teostaja	Märkused
	2009	2010	2011		
2 Tegevusvaldkond Toetuste süsteemi kujundamine vajadustepõhiseks	8 539	8 284	8 698		õppetoetused, sõidusoodustused, koolilõuna toetus
Tegelik rahastamine	8 585	8 284	8 543		
2.1 õppetoetuste ja õppelaenu seaduse jt toetusi sätestavate aktide muutmine ja vahendite kavandamine nii, et kõik toetust vajavad õppijad neid ka saaksid (kaasa arvatud ühiselamutoetusi) ning kutseõppeasutuste otsustusõiguse suurendamine õppetoetuste korra rakendamisel paindlikkuse suurendamiseks					Täitmisel Õppetoetuste ja õppelaenu seaduse muudatuse rakendamisega tõsteti eritoetuste fondi 20%-ni. Seda osa toetusterahist saab KÕA jagada vajadustepõhiselt. Uus ÕÖSi eelnõu ettevalmistatud. 2011.a näeb ette kutseõppeasutuste otsustusõiguse suurendamise õppetoetuste määramisel. KÕSi eelnõu näeb ette ühiselamutoetuste rakendamise.
2.1.1 õppetoetuste ja õppelaenu seaduse (ÕÖS) muutmine	x		x	HTM	Osaliselt täidetud
2.1.2 uue õppetoetuste korra rakendamine kutseõppeasutustes	x			KÕAd	Täitmata Uus õppetoetuste kord sisaldub KÕSi eelnõus.
2.1.3 kutseõppuritele suunatud muude toetuste analüüs ja vajadusel kooskõlla viimine õppurite vajadustega			x	HTM, SoM	Täidetud
2.2 erinevate tööturutoetuste võimaldamine tasemeõppes õppivatele töötutele täiskasvanutele					Täitmisel Probleemi käsitleti SOM-i ja HTM-i esindajate kohtumistel perioodil 2010-2011, võimalikke variante piloteeritakse ESF meetme „Kvalifitseeritud tööjõu pakkumise suurendamine” III avatud taotlusvooru projektide kaudu. Kutseõpet võimaldatakse põhiharidusega või põhiharidusega, kuid hiljem õppe katkestanud töötutele. Õppes osalemise ajal on tagatud töötutele stipendium ja transporditoetus (sh majutuseks). Projektis

							osalevatele töötutele ei maksta tasemeõppes osalemise ajal töötutoetust või töötus-kindlustushüvitist.	
2.2.1	töörühma moodustamine ja rakenduskeemi väljatöötamine		x		SoM, HTM		Täitmisel	
2.2.2	skeemi rakendamine			x	SoM, HTM		Täitmisel	
Meede 1.4 Õppijate olmetingimuste parendamine								
Indikaator		2008	2009	2010	2011	2012	2013	Märkused
Kaasajastatud ühiselamukohtade osakaal kutseõppeasutustes		15%	32%	53%	71%	84%	85%	
Tegelikult saavutatud tase (14.12.2011 seisuga)		x	x	x	80%	x	x	2011. a septembriks on renoveeritud 4541 kohta.
Tegevusvaldkond		Eelarve (tuh €) / Ajakava			Vastutaja, teostaja		Märkused	
		2009	2010	2011				
1 Tegevusvaldkond								
Õppuritele (nii tasemeõppes kui täiskasvanukoolituses) kaasaegsete elamistingimuste loomine ühiselamute ehitamise ja renoveerimise teel		13 606	12 758	11 237				
Tegelik rahastamine		11 685	8 447	6 234				Siin kajastuvad tegelikud väljamaksed kaasaegsete ühiselamukohtade loomiseks (andmed SFOS-st)
1.1 Ühiselamute renoveerimine/ehitamine investeringute kava alusel		x	x	x	KÖAd, HTM, SA Innove			Täitmisel Septembriks 2011 on investeringute kavas olevast 19 ühiselamust valmis ja õpilaste kasutuses 9. Alustatud on 8 õpilaskodu renoveerimist ja 2 õpilaskodu renoveerimine on planeeritud aastasse 2012.

2. eesmärk							
Õpe on kvaliteetne ja konkurentsivõimeline							
Meede 2.1 Kutseõppe sisu arendamine ja kaasajastamine							
Indikaator	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Märkused
Uutest kutsestandarditest lähtuvate uuendatud kutseõppe riiklike õppekavade osakaal	0%					100%	
Tegelikult saavutatud tase (14.12.2011 seisuga)	x	x	x	n/a	x	x	Aastatel 2009-2011 on kinnitatud uusi RÕKe: 2009 - 21 2010 - 2 2011 - 1
Tegevusvaldkond	Eelarve (tuh €) / Ajakava			Vastutaja, teostaja	Märkused		
	2009	2010	2011				
1 Tegevusvaldkond Kutsestandarditele vastavate riiklike õppekavade uuendamine	874	933	951				
Tegelik rahastamine	114	51	778		Kulud on planeeritud ESF programmides „Kutsehariduse sisuline arendamine“ ja „E-õppe arendamine kutsehariduses“, programmide rakendamine on võtnud planeeritust rohkem aega		
1.1 õppekavasüsteemi ümberkujundamine õpiväljunditest lähtuvaks	x	x	x	HTM, REKK	Täitmisel Kutseharidusstandardi lisas on sätestatud kutseõppe õpiväljundid ja nende seos Eesti kvalifikatsiooni raamistiku tasemetega. ESF programm „Kutsehariduse sisuline arendamine“ sisaldab riiklike õppekavade		

					uuendamist 2013. a lõpuks arvestades kehtestatud õpiväljundeid.
1.2 kutsehariduse arvestuspunkti (ECVET) juurutamine					Täitmisel KÕSi eelnõu sisaldab Eesti kutsehariduse arvestuspunkti kehtestamist, mida rakendatakse ECVETi põhimõtteid järgides. ECVETi rakendamiseks käivitati 2009. a Soome-Eesti INTERREG ühisprojekt HETA-ECVET.
1.2.1 seadusandliku raamistiku loomine kutsehariduse arvestuspunkti ehk ECVETi (ingl k <i>European Credit System for Vocational Education and Training</i>) rakendamiseks		x		HTM, REKK, Kutsekoda	Täitmisel
1.2.2 ECVETi rakendamine riiklike õppekavade moodulite koostamisel			x	REKK	Täitmata KÕS ei ole jõustunud, puudub seadusandlik alus ECVETi rakendamiseks riiklike õppekavade moodulite koostamisel.
1.3 uute erialade õppekavade moodulite koostamine ja olemasolevate õppekavade täiendamine vastavalt tööturu vajadusele					Täitmisel 2009 kinnitati 3 uut riiklikku õppekava: - väikesadama spetsialisti eriala - lennuliiklusteeninduse eriala - keskkonnakaitse eriala 2010 kinnitati 2 uut riiklikku õppekava: - erakorralise meditsiini tehnika eriala - elektrotehnika ja energeetika erialad 2011 kinnitati: - mesinduse õppekava Õppekavad on kättesaadavad http://www.ekk.edu.ee/valdkonnad/kutseharidu/s/kutseoppe-riiklikud-oppekavad

					<p>2011 alustati järgnevate valdkondade erialasisude väljatöötamisega:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kaasaegne tants - kalakasvatus <p>Auto- ja ehituserialade RÕKi näitel on koostatud kutseõppe õppekavade ekspert-hinnangu aluseks olevad kriteeriumid ning antud eksperthinnang RÕKi mudelile (Einike Pilli; Kätlin Vanari).</p> <p>Välja on töötatud uued hindamise põhimõtted kutseõppes.</p> <p>Koostatud on ülevaade üldharidusainete kutseõppesse integreerimise võimalustest.</p>	
1.3.1	riikliku õppekava mudeli uuendamine lähtuvalt läbiviidud uuringust ning kutsestandardite ja seadusandluse muudatustest		x	x	REKK	Täitmisel
1.3.2	riiklike õppekavade uuendamise meetodika välja töötamine ja riiklike õppekavade uuendamine		x	x	REKK	Täitmisel
1.3.3	uuendatud õppekavade rakendamine		x	x	KÕAd, REKK	Täitmisel
1.3.4	lisaerialade kontseptsioonist tulenevate võimaluste rakendamine		x	x	KÕAd, REKK	Täitmisel
1.4	kutseõppeasutuste õppekavaarendajate koolitamine kooli õppekavade koostamiseks	x	x	x	REKK	<p>Täitmisel</p> <p>2009. a toimusid õppekavaarendajatele koolitused (10) ja regionaalsed üritused (3). Kokku osales 312 inimest.</p> <p>2011. a sügisel algab õppekavanõustajate koolitus.</p>
1.5	riiklike õppekavade rakendamiseks vajalike juhendmaterjalide (sh VÕTA ja ECVET) koostamine		x	x	REKK	<p>Täitmisel</p> <p>Olemasolevad materjalid on hinnatud ja vajadused kaardistatud. 2009. a toimus elektrooniline küsitlus, mille eesmärk oli välja selgitada koolide vajadused õppekava</p>

					<p>rakendumiseks vajalike juhendmaterjalide järele.</p> <p>Kutsehariduse sihtgrupile on kohandatud PRIMUS programmi raames väljatöötatud VÕTA taotlusedokumentid ja LÜKKA projekti raames väljatöötatud VÕTA taotleja juhendmaterjal.</p> <p>http://www.ekk.edu.ee/valdkonnad/kutseharidus/vota</p> <p>http://vota.archimedes.ee/taotlejale/taotlejale.html</p> <p>Trükiti ja levitati VÕTA juhendmaterjale kutseõppeasutustele.</p> <p>2011. a toimus kutseõppeasutustes VÕTA rakendamise korduvkaardistus.</p>
1.6 õpitulemuste hindamise ühtse metoodika väljatöötamine ja õpetajate koostöö metoodika rakendamiseks					<p>Täitmisel</p> <p>2010. aastal töötas vastav töögrupp välja hindamise kontseptsiooni kutsehariduses. See on kättesaadav -</p> <p>http://www.ekk.edu.ee/programmid/programm-kutsehariduse-sisuline-arendamine/hindamine</p> <p>Aastatel 2009-2011 on viidud läbi rida hindamise teemalisi koolitusi.</p> <p>2011. a toimusid kaks hindamisteemalist konverentsi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Hindamine- see on imelihtne“ Tartu Kutsehariduskeskuses. - „Kompetentsid sünnivad kooli ja tööandja koostöös“ Luua Metsanduskoolis. <p>2011. a toimus kaks VÕTA baaskoolitust.</p>
1.6.1 õpitulemuste ühtse hindamismetoodika välja töötamine		x	x	REKK	Täidetud

1.6.2	hindamisjuhendi koostamine		x	x	REKK	Täitmisel
1.6.3	hindajate koolitused		x	x	REKK	Täidetud
Tegevusvaldkond		Ajakava			Vastutaja, teostaja	Märkused
		2009	2010	2011		
2 Tegevusvaldkond Riiklike õppekavade rakendumist toetavate õppematerjalide arendamine						
2.1	õppe- ja metoodiliste materjalide (sh e-õppematerjalide ja HEV-õppijatele sobilike õppematerjalide) koostamine, sisseostmine ja kohandamine lähtuvalt riiklikest õppekavadest					Täitmisel Õppematerjalide vajadused on kaardistatud 42 RÕKi lõikes. Kaardistuse tulemused: http://www.ekk.edu.ee/valdkonnad/kutseharidus/kutseoppe-riiklikud-oppekavad Kaardistuse tulemusena on seatud prioriteetsed valdkonnad ka e- materjalide koostamisele. Kokku on kutsunud tööriühm kutseõppe materjalide kohandamiseks püsivate õpiraskustega õppijatele. Samuti koostatakse juhendmaterjal HEV märkamiseks ja sekkumise korraldamiseks kutsekoolis. 2011. aastaks on kaetud 20 RÕKi 40 õppematerjaliga. 2010 a. detsembriks on leping sõlmitud 20 pakujaga. Eksamikeskusele on üle antud 3 käsikirja. 2011. a läbiviidud hanked materjalide koostamiseks 19 valdkonnas, sh HEV õppematerjalide kohandamiseks.
2.1.1	vajaduste kaardistamine	x	x	x	REKK	Täidetud
2.1.2	õppematerjalide koostamine, täiendamine ja kättesaadavaks muutmise	x	x	x	REKK	Täitmisel

2.1.3	materjalide ja litsentside sisseostmine	x	x	x	REKK	Täitmisel		
2.1.4	sisseostetud materjalide kohandamine tõlkimine, kättesaadavaks muutmine	x	x	x	REKK	Täitmisel		
2.1.5	e-õppematerjalide (õpiobjektide ja e-kursuste) väljatöötamine ja kättesaadavaks tegemine	x	x	x	EITSA, REKK, KÕAd	Täitmisel		
Meede 2.2 Kutseõppe kvaliteeditagamise vahendite arendamine								
Indikaator		2008	2009	2010	2011	2012	2013	Märkused
Riikliku tunnustuse protsessi läbinud õppekavariühmade osakaal		0%					100%	
Tegelikult saavutatud tase (14.12.2011 seisuga)		x	x	x	n/a	x	x	Riikliku tunnustamise protsess käivitub KÕSi rakendamisel.
Tegevusvaldkond	Eelarve (tuh €) / Ajakava			Vastutaja, teostaja	Märkused			
	2009	2010	2011					
1 Tegevusvaldkond Kutseõppe kvaliteedi riikliku tunnustamise süsteemi välja töötamine ja rakendamine kutsehariduses	161	293	306					
Tegelik rahastamine	161	293	306					
1.1 õppekavariühmapõhiste koolituslubade süsteemi loomine								Täitmisel Kontseptsioon on valminud. Kättesaadav aadressilt http://ekka.archimedes.ee/files/Akr_kontseptsioon_300410.doc Kutseõppeasutuse seadust on täiendatud akrediteerimise pilootvooru (ühekordne valikuline akrediteerimine) läbiviimise paragrahviga rakendussätetes („Kutseõppeasutuse seaduse, erakooliseaduse ja rakenduskõrgkooli seaduse muutmise seadus“)

					vastu võetud Riigikogus 16. juunil 2011). Vajaliku funktsionaalsuse (menetluse elutsükkel) kirjeldamine ja realiseerimine jääb 2012. aastasse. Kuna uue KÕSi jõustumine, millega kehtestatakse õppe läbiviimise õigus, jääb samuti 2012. aastasse, ei tohiks EHISE arenduste viibimine tekitada probleeme.
1.1.1	kontseptsiooni väljatöötamine ja seadusandluse täiendamine	x	x		REKK, HTM (KTO, VHO) Täidetud
1.1.2	EHISE funktsionaalsuse ja põhimääruse täiendamine uuendatud koolituslubade süsteemi rakendamiseks	x	x		HTM (ANO, KTO, VHO), REKK Täitmisel
1.2	riikliku tunnustamise rakendamiseks vajalike meetodiliste ja koolitusmaterjalide väljatöötamine ja tiražeerimine		x		REKK Täidetud Metoodilised ja koolitusmaterjalid on välja töötatud ning kättesaadavad aadressilt: http://ekka.archimedes.ee/kutsekoolile/koolitused
1.3	kutseõppeasutuste koolimeeskondade, sisehindamist nõustavate nõunike ja välishindamiskomisjonide täiendus-koolituse läbi viimine		x	x	REKK Täidetud Koolitused koolimeeskondadele on läbi viidud 16.-17 novembril 2010 Tallinnas ja 18.-19. novembril 2010 Tartus; nõustajatele ja hindajatele 4.-5. veebruaril 2011 Pärnus ja 12. veebruaril Tallinnas.
1.4	riikliku tunnustamise pilootvooru läbiviimine				Täitmisel Kutsehariduses on akrediteerimise korraldajaks SA Archimedes Eesti Kõrghariduse Kvaliteediagentuur (EKKA). Pilootvooru läbiviimine on ette valmistatud (materjalid on kättesaadavad aadressilt http://ekka.archimedes.ee/kutsekoolile/akrediteerimise-pilootvooru-korraldus). Akrediteerimise pilootvoor viiakse 2011. aasta jooksul läbi majutamise ja toitlustamise ning ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühmades

					<p>kokku 23 kutseõppeasutuses ja 1 rakenduskõrgkoolis. Vabatahtlikuna toimuvast pilootvoorst ei võta osa vaid üks nimetatud õppekavariühmades õpet läbiviiv kutseõppeasutus.</p> <p>Uue KÕSi eelnõus on 3. peatükk pühendatud õppe läbiviimise õigusele, see sisaldab ka kõike akrediteerimisega seonduvat. Eelnõu on koostatud akrediteerimise kontseptsiooni alusel arvestades muuhulgas pilootvooru vahetulemustega.</p>	
1.4.1	riikliku tunnustamise (akrediteerimise) pilootvooru ettevalmistamine ja läbiviimine			x	REKK	Täitmisel
1.4.2	riikliku tunnustamise (akrediteerimise) protsessi ja seadusandluse täiendamine pilootvooru tulemuste alusel			x	REKK, HTM (KTO, VHO)	Täitmisel
Tegevusvaldkond		Eelarve (tuh €) / Ajakava			Vastutaja, teostaja	Märkused
		2009	2010	2011		
2 Tegevusvaldkond Teised kutseõppe kvaliteedi parendamisele suunatud tegevused		38	51	45		
Tegelik rahastamine		38	51	35		Kulud on planeeritud ESF programmis „Kutsehariduse sisuline arendamine“, aastates 2009 ja 2010 sisaldub ka riigieelarveline toetus Innovele kvaliteeahinna konkursi korraldamiseks
2.1	Eesti Kutseõppeasutuste Kvaliteediauhinna (EKKA) mudeli arendamine ja konkursside läbiviimine					<p>Täitmisel</p> <p>EKKA konkurss toimus 2010. aastal. Konkursil osales 5 kutseõppeasutust ja selle võitis Luua Metsanduskool.</p> <p>Seoses 2010. aasta EKKA konkursiga toimusid koolitused konkursist osavõtjatele ja assessoritele. Lisaks toimus eraldi terviklik kvaliteedijuhtimise koolitusprogramm KÕAde</p>

						<p>võtmeisikutele. 2011. aasta aprillis toimus spetsiaalne õpituba, kus kahe eelmise konkursi võitjad tutvustasid oma organisatsiooni seniseid arendustegevusi.</p> <p>EKKA mudeli arendamine on toimunud järjepidevalt. 2011. aastal on SA Innove juhtimisel tegeletud EKKA 2011+ konkursi uute põhimõtete ja juhiste väljatöötamisega. Uuendatud EKKA mudel peab varasemast enam toetama KÕAde sisehindamise läbiviimist, samuti on eesmärgiks kaasata konkursi senisest enam õppeasutusi. Uuendatud EKKA mudeli põhimõtted, osalemistingimused ja statuut kinnitatakse 2011. aasta lõpuks. Järgmine EKKA konkurss toimub 2012. aastal.</p>	
2.1.1	kutseõppeasutuste töötajate koolitused kvaliteedi-juhtimise ja –tagamise alal	x	x	x	SA Innove	Täitmisel	
2.1.2	kvaliteediauhinna konkursi arendamine ja läbiviimine		x		SA Innove	Täitmisel	
2.2	koolide vastastikku õppimise ja kvaliteedi parendamise alaste tegevuste juurutamine ja soodustamine (<i>peer learning, peer review</i> jms)		x	x	EKEÜ, KÕAd	<p>Täitmisel</p> <p>Vastastikune õppimine ja kogemuste vahetamine on alatine osa mitmetest regulaarselt toimuvatest üritustest. Kaks korda aastas toimuvad EKEÜ seminarid, kus õppeasutuste juhid jagavad oma kooli arendustegevuste parimaid praktikaid. Vastastikune õppimine on oluline osa ka EKKA konkursist.</p>	
Meede 2.3 Kutseõppeasutuse personali arendamine							
Indikaator	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Märkused
Eelneva õppeaasta jooksul täienduskoolituses osalenud kutseõppeasutuste õpetajate osakaal	53%					95%	

Tegelikult saavutatud tase (14.12.2011 seisuga)	x	2008/2009 õ-a osalenud koolitustel 47,2%	2009/2010 õ-a osalenud koolitustel 62,2%	n/a	x	x	
Tegevusvaldkond	Eelarve (tuh €) / Ajakava			Vastutaja, teostaja	Märkused		
	2009	2010	2011				
1 Tegevusvaldkond Kutseõppeasutuste õpetajate täienduskoolitus	574	563	718		Siin real kajastub kogu meetme 2.3 eelarve		
Tegelik rahastamine	197	356	556		Kulud on planeeritud ESF programmides „Kutsehariduse sisuline arendamine“ ja „E-õppe arendamine kutsehariduses“, programmide rakendamine on võtnud planeeritust rohkem aega		
1.1 õpetajate erialane täienduskoolitus	x	x	x	REKK	Täitmisel ESF programmi „Kutsehariduse sisuline uuendamine“ raames on käimas massiline õpetajate täienduskoolitus. 2009.a. toimus 29 koolitust, kus osales kokku 614 õpetajat. 2010. aastal toimus 55 erialakoolitust, kus osales kokku 742 kutseõpetajat. 2011 esimesel poolaastal toimus 16 erialakoolitust. Lisaks toimuvad e-õppega seotud koolitused ESF programmis „E-õppe arendamine kutsehariduses“.		
1.2 õpetajate pedagoogilis-metoodiline täienduskoolitus	x	x	x	REKK	Täitmisel 2009-2011 on toimunud koolitused lähtuvalt 2008. aastal läbi viidud koolitusvajaduste kaardistuse tulemustest. Koolitustel on käsitletud hindamise ja õpiväljunditega seonduvat, õppematerjalide koostamise põhimõtteid, kutseõpetaja motivatsiooni ja enesejuhtimist jm.		

					Koolitused on toimunud ESF programmi „Kutsehariduse sisuline uuendamine“ raames.
1.3 õpetajate erialavõrgustike ja omavahelise koostöö arendamine					Täitmisel ESF programmi „Kutsehariduse sisuline arendamine“ raames toimuvad iga-aastased valdkondlikud võrgustikuseminarid, loodud on meililistid. 2009. a toimus 36 võrgustikuüritust, kus osalejate arv oli kokku 1108 inimest. 2010. a toimus 47 võrgustikuseminari, kus osales kokku 1008 inimest. 2011. a käivitus VÕTA kutsehariduse võrgustik, toimusid piirkondlike võrgustike koordinaatorite kohtumised ja 1 võrgustikuseminar.
1.3.1 valdkondlike koolitus- ja nõustamiseminaride läbiviimine	x	x	x	REKK, KÕAd	Täitmisel
1.3.2 valdkondlike võrgustike modereerimine (meililistid jmt)	x	x	x	REKK	Täitmisel
1.4 õpetaja kohanemisaasta rakendamine					Täidetud Kutseõpetaja kohanemisaasta kontseptsioon on välja töötatud 2010. a, piloteeritud 2010/2011 õ/a, rakendunud tavakorras Tallinna Ülikoolis 2011/2012. õ/a.
1.4.1 kontseptsiooni väljatöötamine kutsehariduse jaoks	x	x		TLÜ, TÜ, REKK, HTM (KTO, KHO)	Täidetud
1.4.2 õpetaja kohanemisaasta rakendamine			x	REKK, KÕAd, TLÜ, TÜ	Täidetud
1.5 e-õppe koolitusprogrammi edasiarendamine KÕAde haridustehnoloogidele ja õpetajatele	x	x	x	EITSA, KÕAd	Täitmisel
1.6 kutseõpetaja erialase stažeerimise ja töökohapõhiste enesetäiendamise võimaluste arendamine ning pedagoogilise töö normeerimise paindlikkuse suurendamine					Täitmisel Tegevused ESF programmi „Kutsehariduse sisuline arendamine“ osana. KÕSi eelnõus on pedagoogide aastane normtöö maht vähendatud 20 nädalatunnini.
1.6.1 õppe võimaluste ja vajaduste kaardistamine	x	x	x	REKK, KÕAd	Täitmisel
1.6.2 põhimõtete ja lähtetingimuste väljatöötamine	x	x		REKK, KÕAd	Täitmisel

1.6.3	valikuprotsessi läbiviimine ja koolitamine		x	x	REKK, KÕAd	Täitmisel
1.6.4	pedagoogilise töö normeerimise paindlikkuse suurendamine		x	x	HTM	Täitmisel
Tegevusvaldkond		Ajakava			Vastutaja, teostaja	Märkused
		2009	2010	2011		
2 Tegevusvaldkond Kutseõppeasutuste muu pedagoogilise ja mittepedagoogilise personali arendamine						
2.1	koolijuhtide ja muu kooli personali koolitus					Täitmisel 2009. aasta sügisel valmis vastava töögrupi töö tulemusena õppeasutuse juhi kompetentsusmudel. Mudelit tutvustati 16.09.2009 sügise EKEÜ kokkusaamise raames toimunud teavituspäeval Väimelas. Mudel on kättesaadav programmi kodulehelt: http://www.ekk.edu.ee/programmid/programm-kutsehariduse-sisuline-arendamine/opetajakoolitus/opetajakoolitused Kutsehariduse sisulise arendamise programm toetas kutseõppeasutuste juhtide arenguprogrammi I mooduli „Enesejuhtimine“ läbiviimist (koolituse läbivija: Tartu Kutsehariduskeskus) 17.-18.03.2011 20 osalejale.
2.1.1	koolijuhi kompetentsimudeli edasi arendamine	x	x		REKK	Täidetud
2.1.2	enesehindamise rakendamine koolijuhi kompetentsimudeli alusel koolitusvajaduse välja selgitamiseks		x	x	REKK	Täitmisel
2.1.3	koolituste korraldamine enesehindamise tulemuste alusel		x	x	REKK	Täitmata Koolitused on edasi lükkunud, kuna koolijuhtide enesehindamise elektroonilise vormi arenda-

					mine ja rakendamine ning saadud tulemuste analüüs võttis eeldatust enam aega. Koolitused toimuvad 2012-2013.
2.2 ettevõttepoolsete praktikajuhendajate koolitus					Täitmisel 2009. a märtsis toimus praktikateemaline konverents. Perioodil nov 2009 – mai 2010 toimus 3 koolitustsükli praktikajuhendajatele. 2010. a valmisid praktikaalased soovituslikud praktika dokumentide vormid ja juhendmaterjalid koolidele: http://www.ekk.edu.ee/programmid/programm-kutsehariduse-sisuline-arendamine/praktika 2011. a sügisel kuulutati kutseõppeasutustele välja ettevõtete ja koolide praktikajuhendajate koolituste ja seminaride läbiviimiseks toetuse taotlemise konkurs.
2.2.1 koolituse läbiviimine		x	x	REKK, KÕAd	Täitmisel
2.2.2 juhendmaterjali koostamine		x		REKK, KÕAd	Täidetud
2.2.3 tugiteenuse pakkumine töökohapõhist õppevormi rakendavatele asutustele		x	x	REKK, KÕAd	Täitmisel
2.3 kutseõppeasutuste ühiselamute personali kasvatusalane koolitus		x	x	REKK, KÕAd	Täitmisel Kutseõppeasutuste ühiselamute töötajad saavad osaleda ESF programmi „Kutsehariduse sisuline arendamine“ raames toimuvatel koolitustel.
Tegevusvaldkond	Eelarve (tuh €) / Ajakava			Vastutaja, teostaja	Märkused
	2009	2010	2011		
3 Tegevusvaldkond Kutseõpetaja kutsestandardi rakendamine			26		
Tegelik rahastamine			0		Kutseõpetaja kutse andmisega ei ole veel kulusid kaasnenud

3.1 vajalike seadusandlike aktide välja töötamine ja rakendamine üleminekuks kvalifikatsiooninõuetel põhinevalt korralduselt kompetentsipõhisele		x		HTM	<p>Täitmisel</p> <p>KÕSi eelnõus nähakse ette kutseõpetaja kvalifikatsiooninõudena kutsestandardis kirjeldatud kompetentsusnõuetele vastavuse hindamine koolijuhi poolt.</p> <p>VV määruse „Pedagoogide kvalifikatsiooninõuded“ eelnõu kirjeldab samuti eelpoolmainitud põhimõtteid kutseõpetaja kvalifikatsiooni määratlemisel.</p>
3.2 kutseõpetajatele kutseandmise käivitamine			x	Kutsekoda	<p>Täitmisel</p> <p>2011.a sept. on hariduse kutsenõukogu menetluses TÜ taotlus kutseõpetaja kutse andjaks saamiseks.</p>
3.3 karjääriteede paindlikkuse suurendamine uute kutseõpetajate kaasamiseks	x	x	x	KÕAd, REKK	<p>Osaliselt täidetud</p> <p>Vt p 3.1., 3.2. Kutseõpetaja kutsestandardi kohased kvalifikatsiooninõuded ning kohanemisaasta käivitamine annab suurema võimaluse erineva haridusliku või tööalase kogemusega isikute kutseõpetajana tööle asumiseks.</p> <p>ESF programmi „Kutsehariduse sisuline arendamine“ käigus alates 2009. a rakendunud tegevus lisaeriala omandamiseks kutseõpetajatele lisab võimalusi paindlikuks karjääriks.</p>
3.4 „Noored Kooli“ algatuse laiendamine kutseõppeasutustele		x	x	SA Noored Kooli, REKK, KÕAd	<p>Täitmisel</p> <p>2011/2012. õa asus programmi raames esimene õpetaja tööle Tartu Kutsehariduskeskuses.</p>

Meede 2.4 Kutseõppeasutuste infrastruktuuri kaasajastamine							
Indikaator	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Märkused
Kaasajastatud õppepraktikabaaside osakaal kutseõppeasutustes	11%	25%	50%	75%	83%	86%	
Tegelikult saavutatud tase (14.12.2011 seisuga)	x	x	x	55,7% ¹	x	x	
Tegevusvaldkond	Eelarve (tuh €) / Ajakava			Vastutaja, teostaja	Märkused		
	2009	2010	2011				
1 Tegevusvaldkond Õppebaaside, sisseseade ning muu infrastruktuuri arendamine	30 589	49 861	38 562				
Tegelik rahastamine	18 469	31 575	26 430				Siin real kajastuvad ERF tegelikud väljamaksed, sh abikõlbmatu käibemaks riigieelarvest (andmed SFOS-st), 2011 summas sisalduvad ka RKASi kaudu tehtud kulud (193,9 tuh €) Tallinna Balletikooli, G.Otsa nim. Tallinna Muusikakooli ja Tallinna Muusikakeskkooli ühishoone rajamiseks
1.1 kutseõppeasutuste praktilise õppe baaside ja muu infrastruktuuri renoveerimine/ehitamine investeringute kava alusel	x	x	x	KÕAd, HTM, SA Innove			Täitmisel Septembriks 2011 on investeringute kavas olevast 70 projektist valmis ja õpilaste kasutuses 34 projekti. 22 projekti on töös ja 14 projekti ootab oma järke.
1.2 Tallinna Balletikooli, G. Otsa nim Tallinna Muusikakooli ja Tallinna Muusikakeskkooli ühishoone rajamine ja koolide liitmine							Täitmisel Arhitektuurikonkurss on läbi viidud ja võitja kuulutati välja 06.06.2011.

¹ Kui lisada juba valminud objektide arvule hetkel töös olevate objektide arv, on investeringute kavast 2011.aasta septembriks täidetud 80%.

1.2.1	projekteerimistingimuste koostamine ja arhitektuuri-konkursi ettevalmistamine			x	HTM (KTO), Linnavalitsus	Tallinna	Täidetud
-------	---	--	--	---	-----------------------------	----------	----------

3. eesmärk							
Kutseharidussüsteem on sidus ühiskonna, majanduse ja tööturuga							
Meede 3.1 Ühiskonna, teadmispõhise majanduse ja tööturu trendide arvestamine kutseharidussüsteemi arengu kavandamisel							
Indikaator	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Märkused
Kutseõppe lõpetajate rakendumine tööturul 6 kuud peale kooli lõpetamist	67%					72%	
Tegelikult saavutatud tase (14.12.2011 seisuga)	x	54%	61,7%	n/a	x	x	
Tööandjate rahulolu kutseõppeasutuste lõpetajatega Kutsehariduse sotsiaalsete partnerite uuringu küsimusele „Kuivõrd saab Teie arvates kutsehariduse seisust üldiselt rääkides öelda, et kutseõppe kvaliteet on oluliselt paranenud“ positiivse vastuse andnud küsitletute osakaal	41%					60%	
Tegelikult saavutatud tase (14.12.2011 seisuga)	x	x	x	n/a	x	x	Uuringu läbiviimine on kavandatud 2013.a.
Tegevusvaldkond	Eelarve (tuh €) / Ajakava			Vastutaja, teostaja	Märkused		
	2009	2010	2011				
1 Tegevusvaldkond RKT metoodika arendamine nii tasemeõppe kui täiskasvanute tööalase koolituse osas	8	17	17				
Tegelik rahastamine	0	0	6		ESF programmi "Täiskasvanute tööalane koolitus ja arendustegevused" RKT metoodika arendamiseks tehtud kulud		
1.1 Kutseõppe (tasemehariduse) RKT metoodika arendamine	x			HTM (KTO, ANO)	Täidetud		

					<p>Kutseõppe RKT koostamise alus on haridus- ja teadusministri määrus nr 1 11. jaanuarist 2010 „Kutseõppe riikliku koolitustellimuse koostamise kord Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisalas“. Uus määrus täpsustab RKT koostamise protsessi ja osaliste vastutust ning tasemekoolituse RKT täituvuse arvutamise korda ja selle mittetäitmise korral võimalusi vastavate vahendite kasutamiseks. RKT koostamiseks nähakse ette vastava komisjoni moodustamine haridus- ja teadusministri käskkirjaga. Komisjoni põhiülesanne on koostada kutseõppe riiklik koolitustellimus tasemekoolituses ja täiskasvanute tööalases koolituses ning valmistada ette vastavad haridus- ja teadusministri käskkirjade eelnõud.</p> <p>22. mail 2010 jõustus määruse täiendus, mis sätestab täiendava RKT kutseõppe tasemekoolituses. See oli seotud kutseõpingud katkestanute õppesse taaskaasamise programmi „KUTSE“ rakendamisega. 2011. a sügisel soovitakse seda osa määrusest täiendada, et laiendada kutseõppes osalemise võimalusi programmi vahenditest uutele siht-rühmadele (töötud ning kutse- ja erialase ettevalmistuseta täiskasvanud).</p>
1.2 Täiskasvanute tööalase koolituse RKT meetodika arendamine	x	x	x	HTM (KTO, ANO)	<p>Täidetud</p> <p>Eelpool viidatud määruse uusversiooni ettevalmistamine oli osalt tingitud täiskasvanute tööalase koolituse RKT kehtestamisest kutsehariduses. Täiskasvanute tööalase koolituse RKT kehtestamine on oluliselt kaasa aidanud täiskasvanute kutse- ja erialase õppe võimaluste laiendamisele.</p>

Tegevusvaldkond	Ajakava			Vastutaja, teostaja	Märkused
	2009	2010	2011		
2 Tegevusvaldkond Tööjõuvajaduse prognoosimise metoodika arendamine					
2.1 MKMi poolt koostatava tööturu prognoosi täiustamine	x	x	x	MKM, HTM (KTO, ANO)	Täitmisel MKM koostab tööturu vajaduse prognoosi igal aastal, mistõttu on selle täiustamine pidev protsess. Alates 2010. aastast kasutatakse prognoosis 5-tasemelist haridustasemete jaotust senise 3-tasemelise asemel, mis võimaldab täpsemalt hinnata vajadust kutseharidusliku ettevalmistusega tööjõu järele. Lisaks on kasutusele võetud uus majanduse tegevusalade klassifikaator (EMTAK 2008). Kuigi prognoosi põhirõhk on suunatud Eesti ettevõtete tööjõuvajadusele, arvestatakse prognoosi koostamisel ka välismaal töötamisega. Esimete tööturu vajaduste prognooside tähtaeg on kätte jõudnud ja see annab võimaluse analüüsida, kuidas on prognoositud olukord tegelikkusega kokku läinud, mis samuti annab sisendi prognooside täiustamisele.
2.2 koostöö arendamine tööandjate ja töövõtjate esindusorganisatsioonidega ja teiste partneritega tööturu nõudluse arvestamise osas	x	x	x	HTM, sotsiaalpartnerid	Täitmisel Kutseõppe RKT kujundamiseks on HTMis koostatud sotsiaalse ja majandusliku vajaduse analüüs, mis on aluseks kutsehariduse riiklikule koolitustellimusele perioodil 2011-2013. Sotsiaalse vajaduse all mõeldakse eelkõige potentsiaalseid õppijaid ehk kui palju on perioodil 2011-2013 isikuid, kes kutseõpet vajavad ning missugused on nende eelistused erialade suhtes. Majandusliku vajaduse hindamise peamiseks aluseks on MKMi

						koostatud tööjõuvajaduse prognoos aastani 2017 ning andmed õppeasutuste lõpetajate rakendumise kohta tööturul. Sotsiaalse ja majandusliku vajaduse analüüs on koostatud õppekavariühmade loikes ja esitati arvamuse avaldamiseks Sotsiaalministeeriumile, Põllumajandusministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, töötajate ja tööandjate esindusorganisatsioonidele ning kutse- ja erialaliitudele.
2.3 kutsetegevuste kvalitatiivse arengu ja muutuste prognoosimehhanismi väljatöötamine	x	x	x	Kutsekoda, sotsiaalpartnerid	Osaliselt täidetud ESF programmi „Kutsete süsteemi arendamine“ raames on välja töötatud Eesti kutsete kataloog.	

Meede 3.2 Kutsesüsteemi arendamine

Indikaator	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Märkused
Uuendatud kompetentsipõhiste kutsestandardite osakaal kehtivatest kutsestandarditest	8%		33%			100%	
Tegelikult saavutatud tase (14.12.2011 seisuga)	x	x	n/a	n/a	x	x	2010. aasta lõpuks oli uuendatud 101 kutsestandardit.
Kutseeksami sooritanud kutseõppeasutuse lõpetajate osakaal	34,3%	38%	45%	53%	63%	70%	
Tegelikult saavutatud tase (14.12.2011 seisuga)	x	41,5%	48%	n/a	x	x	
Tegevusvaldkond	Eelarve (tuh €) / Ajakava			Vastutaja, teostaja	Märkused		
	2009	2010	2011				
1 Tegevusvaldkond Kutsesüsteemi uue kontseptsiooni ja kvaliteeditagamise printsiipide välja töötamine	1 225	1 261	1 365		Siin real kajastub kogu meetme 3.2 eelarve (v.a osa 3. tegevusvaldkonna tegevustest), sh kutseeksamitega seotud kulud. Kuludese ei ole planeeritud Kutsekoja riigieelarve toetust ja		

					Europassi vahendeid.
Tegelik rahastamine	757	912	1 260		Kulude selgitus on eelmisel real, planeeritud madalam rahastamine on seotud kutseksamitega, kus arengukava koostamise etapis planeeriti 2011. aastaks kasv.
1.1 Eesti kutsete ja kutsealade klassifitseerimine ja kataloogimine					Täitmisel ESF programmi „Kutsete süsteemi arendamine“ raames on koostatud Eesti kutsete klassifikaator ja esialgne kataloog, mida täiendatakse jooksvalt - http://www.kutsekoda.ee/et/kutsekoda/esf20082013/tulemused
1.1.1 kutsete ja kutsealade klassifitseerimine	x	x		Kutsekoda, HTM, SoM, sotsiaalpartnerid	Täitmisel
1.1.2 kutsete kataloogi koostamine		x	x	Kutsekoda, HTM, SoM, sotsiaalpartnerid	Täitmisel
1.2 Eesti kvalifikatsioonide ja kutsete seostamine Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga					Täidetud EstQF ja EQF sidumise aruanne esitatud Euroopa Komisjonile 04.okt. 2011.
1.2.1 hariduslike kvalifikatsioonide seostamine EQFig	x	x		HTM (KTO, KHO), Kutsekoda	Täidetud
1.2.2 kutsekvalifikatsioonide seostamine EQFig		x	x	Kutsekoda, HTM	Täidetud
1.3 kutsestandardite koostamise meetodika kaasajastamine, kutsestandardite uuendamine					Täitmisel ESF programmi „Kutsete süsteemi uuendamine“ raames on uuendatud kutsestandardite koostamise meetodika, alustatud on kutsestandardite uuendamist. 2010. aasta jooksul on koostatud 21 kompetentsipõhises uues vormis, EKR tasemenumbriaga kutsestandardit. Lisaks sellele on kinnitatud EKR tase 63-le varem koostatud kompetentsipõhisele kutsestandardile. 2010. aasta lõpuks on kokku koostatud 101

					kompetentsipõhist kutsestandardit.	
1.3.1	kutsestandardite koostamise meetodika kaasajastamine	x			Kutsekoda Täitmisel	
1.3.2	kutsestandardite uuendamine		x	x	Kutsekoda, sotsiaalpartnerid Täitmisel	
1.4	VÕTA-põhise kutseandmise ja osakvalifikatsioonide kontseptsiooni välja töötamine	x	x	x	Kutsekoda, HTM, MKM, SoM, sotsiaalpartnerid Täitmisel ESFi programm „Kutsete süsteemi uuendamine“ raames on ette nähtud VÕTA-põhine kutseomistamine 30 erialal.	
Tegevusvaldkond		Ajakava			Vastutaja, teostaja	Märkused
		2009	2010	2011		
2 Tegevusvaldkond Kutseandmise süsteemi arendamine						
2.1	VÕTA-põhise kutseandmise rakendamine		x	x	Kutsekoda Täitmisel ESF programmis „Kutsete süsteemi arendamine“ raames on koostatud juhend VÕTA ja kompetentside hindamispehimoetete rakendamiseks ning kutseandmisel VÕTA rakendamise pehimoeteteid selgitav dokument.	
2.2	osaoskuse/osakvalifikatsiooni kontseptsiooni rakendamine		x	x	Kutsekoda Osaliselt täidetud Alates 2010. a on käivitunud osakvalifikatsiooni omistamine.	
2.3	kutseoskuste kompetentsipõhise hindamise rakendamine		x	x	Kutsekoda Osaliselt täidetud Toimunud on hindajate koolitused kutseoskuste kompetentsipõhiseks hindamiseks.	
2.4	kutseandmise võimaluse loomine kutse- ja kõrgkoolide lõpetajatele ning seda toetava institutsionaalse ja õigusliku keskkonna arendamine				Osaliselt täidetud Kutseandmise kohaselt on kutseandmise võimalus kõrgkoolide lõpetajatele olemas alates 2011. a, kutsekoolide lõpetajatele tekib see võimalus alates uue KÕSi rakendamisest. ESF programmis „Kutsete süsteemi arendamine“ raames on: - koostatud juhend VÕTA ja kompetentside	

						hindamispõhimõtete rakendamiseks - koostatud VÕTA kutseandmisel põhimõtteid selgitav dokument	
2.4.1	kutseandjate ja KÕAde vahelise koostöö ja kvaliteeditagamise mehhanismi väljatöötamine		x	x	Kutsekoda, HTM, KÕAd	Täitmisel	
2.4.2	kutseandmise käivitamine kutse- ja kõrgkoolide lõpetajatele			x	KÕAd, kõrgkoolid, Kutsekoda	Osaliselt täidetud	
Tegevusvaldkond		Ajakava			Vastutaja, teostaja	Märkused	
		2009	2010	2011			
3 Tegevusvaldkond Kvalifikatsioonide tunnustamise koordinatsioonipunkti väljarendamine							
3.1	Kutsekoja osalemine koordinatsioonipunktide rahvusvahelises võrgustikus	x	x	x	Kutsekoda	Täidetud Kutsekoda määrati EQF tunnustamise koordinatsioonipunktiks 2009. a.	
3.2	kutsesüsteemi huvipoolte kaasamine ja koolitamine (sh Kutsekoja töötajate koolitused)	x	x	x	Kutsekoda, sotsiaalpartnerid	Täitmisel Kutsekoja töötajad osalesid 9-l koolitusel Kutsekoda korraldas oma koostööpartneritele 22 koolitust, kus osales 401 inimest.	
3.3	kutsetegevuste ja kutseregistri ning muu seonduva ühtse infosüsteemi arendamine	x	x	x	Kutsekoda	Osaliselt täidetud EHISE ja Kutseregistri ühtseks süsteemiks arendust on hinnatud tehniliselt ebaotstarbekaks; rakendunud on EHISE regulaarsed infopäringud Kutseregistrist.	
Meede 3.3 Töö, meisterlikkuse ja kutsehariduse väärtustamine ühiskonnas							
Indikaator	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Märkused
Eesti elanikkonna teadlikkus kutseharidusest (uuringud perioodi algul ja lõpul)	18%					40%	

Vastanute osakaal, kes on enda hinnangul hästi või küllaltki hästi kursis sellega, milline on kutsehariduse tase tänapäeva Eestis							
Tegelikult saavutatud tase (14.12.2011 seisuga)	x	x	x	n/a	x	x	Uuringu läbiviimine on kavandatud 2013.a.
Kutsemeistrivõistlustega haaratud erialade arv	14					24	
Tegelikult saavutatud tase (14.12.2011 seisuga)	x	22	27	29	x	x	
Tegevusvaldkond	Eelarve (tuh €) / Ajakava			Vastutaja, teostaja	Märkused		
	2009	2010	2011				
1 Tegevusvaldkond Kutsemeistrivõistluste süsteemi arendamine	290	305	342				
Tegelik rahastamine	282	287	317		Kulud on planeeritud ESF programmis „Kutsehariduse populariseerimine“ ning SA Innove riigieelarve tegevustoetuses WorldSkills ja EuroSkills võistlustel osalemiseks		
1.1 Eesti kutsemeistrivõistluste süsteemi arendamine ja järjepidev rakendamine					Täitmisel Kutsemeistrivõistluste süsteemi arendamine on toimunud järjepidevalt. 2011. a valmis kutsemeistrivõistluste koondjuhend, mida tutvustatakse koolide esindajatele 2011. a novembris-detsembris. Eesti-sisesed kutsevõistlused on plaanipäraselt läbi viidud, igaaastaselt on suurenenud kaasatud erialade arv – 2009. aastal 22 eriala, 2010. aastal 27 eriala, 2011. aastal 29 eriala. Alates 2009. aastast toimub igal aastal Teeviida raames ühendatud kutsevõistlus „Noor Meister“.		
1.1.1 Eesti kutsemeistrivõistluste mudeli arendamine	x			SA Innove	Täitmisel		
1.1.2 Eesti kutsemeistrivõistluste korraldamine	x	x	x	SA Innove, KÕAd, PM	Täitmisel		
1.2 Eesti võistkonna osalemine rahvusvahelistel kutsemeistrivõistlustel					Täitmisel Rahvusvahelistel kutsevõistlustel osalemiseks		

					Eesti on võistlejad ja eksperdid ette valmistatud. 2009. a WorldSkills võistlustel Calgarys osales 6 võistlejat, 2011. a WorldSkills võistlustel Londonis osales 10 võistlejat ja 2010. a EuroSkills võistlustel Lissabonis 20 võistlejat (viimasel võideti 7 medalit).	
1.2.1	Eesti võistkonna ettevalmistamine ja osalemine ülemaailmsel kutsemeistrivõistlustel WorldSkills Kanadas	x			SA Innove, KÕAd	Täidetud
1.2.2	Eesti võistkonna ettevalmistamine ja osalemine üle-euroopalistel kutsemeistrivõistlustel EuroSkills Portugalis		x		SA Innove, KÕAd	Täidetud
1.2.3	Eesti võistkonna ettevalmistamine ja osalemine ülemaailmsel kutsemeistrivõistlustel WorldSkills Ühendkuningriigis			x	SA Innove, KÕAd	Täidetud
Tegevusvaldkond		Eelarve (tuh €) / Ajakava			Vastutaja, teostaja	Märkused
		2009	2010	2011		
2 Tegevusvaldkond Teavitustegevused		210	223	166		
Tegelik rahastamine		119	152	191		Kulud kajastuvad kutsehariduse valdkonna ESF programmides
2.1 kutsehariduse teabe regulaarne koondamine ja levitamine						Täitmisel Kutsehariduse elektrooniline uudiskiri ilmub plaanipäraselt 11 korda aastas, paberuudiskiri 2 korda aastas suunatuna konkreetsetele sihtgruppidele. 2011. a ilmus uudiskiri lapsevanematele ja ettevalmistamisel on uudiskiri ettevõtjatele.
2.1.1	kutsehariduse elektroonilise uudiskirja väljaandmine	x	x	x	SA Innove, KÕAd	Täitmisel
2.2	kutseõppeasutuste kommunikatsioonitegevuse tõhustamine					Täitmisel Kommunikatsioonikoolitus kutseõppeasutuste esindajatele läbi viidud 2009-2010. a.

					Kutsehariduse sõnumid välja töötatud ja avaldatud kutseõppeasutustele mõeldud „Kommunikatsiooni käsiraamatus“ (koostatud 2010. a). Käsiraamat on veebis lugemiseks ja täiendamiseks kättesaadav alates 2011. a märtsist, trükituna edastatakse koolidele 2011. a detsembris.	
2.2.1	kutsehariduse sõnumite väljatöötamine	x			SA Innove, HTM, KÕAd, REKK	Täidetud
2.2.2	kommunikatsioonikoolituse korraldamine kutseõppeasutuse juhtidele ja teabespetsialistidele	x	x		SA Innove, KÕA-d	Täidetud
2.2.3	„Kommunikatsiooni käsiraamat kutseõppeasutustele“ koostamine ja levitamine	x	x		SA Innove	Täidetud
2.3	infomaterjalide (sh elektrooniliste ja videomaterjalide) koostamine ja väljaandmine ning õppimisvõimaluste tutvustamine					<p>Täitmisel</p> <p>„Abiks otsustajale“ infobrošüürid ja voldikud ning elektrooniline versioon 2009/2010, 2010/2011 ja 2011/2012 koostatud ja levitatud, 2012/2013 „Abiks otsustajale“ koostamisel.</p> <p>Videomaterjalidest 2011. a digitaliseeritud saatesari Ametiloode ja koostatud selle põhjal videoklipid. Klipid on kättesaadavad Rajaleidjas ja saavad kättesaadavaks Innove kodulehel ning veebilehel kutseharidus.ee.</p> <p>Valminud on 4-osaline saatesari kutsemeistrivõistlustest „Meister X“ ja videoklipid. Saated olid eetris Kanal 2s 2011. a jaanuaris.</p> <p>Noorte videokonkursi „Kutseharidus on lahe“ võitjate videoklipid on kättesaadavad SA Innove kodulehel.</p>
2.3.1	„Abiks otsustajale“ infobrošüüri koostamine ja levitamine	x	x	x	SA Innove	Täitmisel
Tegevusvaldkond		Ajakava			Vastutaja, teostaja	Märkused
		2009	2010	2011		

3 Tegevusvaldkond Noorsootöö, sh huvi-, kultuuri- ja sporditegevuste laiendamine kutseõppeasutustes					
3.1 kutseõppega seotud huvitegevuste võimaldamine üldhariduskoolide õpilastele					Täitmisel Kutseõppega seotud huvitegevuste võimaldamine on uus tegevussuund, mille rakendamiseks oli kutseõppeasutustel võimalik taotleda toetust ESFi prioriteetse suuna "Elukestev õpe" meetme „Õppijakeskse ja uuendusmeelse kutsehariduse arendamine ning elukestva õppe võimaluste laiendamine“ avatud taotlusvoorst. Pakutavad huviringid pidid olema suunatud loovuse, ettevõtlikkuse ning tehnika-, infotehnoloogia- ja tehnoloogiahariduse edendamisele. Toetust said 8 projekti, tegevused käivituvad 2011/2012. õppeaastast. Lisaks projektipõhisele tegevusele pakuvad mõned kutseõppeasutused piirkonna üldhariduskoolide noortele võimalust osaleda oma kooli õpilaste huviringides.
3.1.1 huviringide loomine KÕAdes piirkonna noortele		x	x	KOVid, KÕAd	Täitmisel
3.2 kutseõppurite huvi-, kultuuri- ja sporditegevuste ning teiste noorsootöö võimaluste toetamine ja väärtustamine					Täitmisel Huvitegevuste arendamine on järjepidev tegevus kõigis õppeasutustes. Paljudes õppeasutustes on tööil huvijuht, kes vastutab huvitegevuste ja –ringide töö eest. Kutseõppeasutuste suvepäevad toimuvad regulaarselt, igal aastal on korraldajaks erinev kutseõppeasutus. 2011. aastal osalesid suvepäeval 14 kutseõppeasutuse õpilased.
3.2.1 huvitegevuse ja muude noorsootöö võimaluste arendamine KÕAdes	x	x	x	KÕAd	Täitmisel
3.2.2 kutseõppurite spordipäevade ja kutseõppeasutuste	x	x	x	KÕAd	Täitmisel

suvepäevade läbiviimine					
-------------------------	--	--	--	--	--

4. eesmärk					
Kutseharidussüsteemi korraldus on otstarbekas, efektiivne ja jätkusuutlik					
Meede 4.1 Kutseharidussüsteemi juhtimise ja arendamise tõhustamine					
Tegevusvaldkond	Ajakava			Vastutaja, teostaja	Märkused
	2009	2010	2011		
1 Tegevusvaldkond Üksuste ja asutuste vaheliste püsivate tööorganite moodustamine kutseharidussüsteemi juhtimise tõhustamiseks (sh RKT koostamiseks, koolituslubade väljastamiseks riikliku tunnustamise süsteemi rakendamisel, õppe avamiseks uues õppekavarühmas)					
1.1 pidevalt tegutsevate komisjonide tööala analüüs ja ettepanekute tegemine	x			HTM (KTO, VHO), REKK	Täidetud Haridus- ja teadusministri määrus nr 1 11. jaanuarist 2010 „Kutseõppe riikliku koolitustellimuse koostamise kord Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisalas“ sätestas püsivalt tegutseva komisjoni moodustamise põhiülesandega koostada kutseõppe riiklik koolitustellimus tasemekoolituses ja täiskasvanute tööalases koolituses ning valmistada ette vastavad haridus- ja teadusministri käskkirjade eelnõud. See algatus muutis RKT koostamise paremini struktureerituks. Hetkel ei näe vajadust muudatuste järele komisjoni töös.
1.2 ettepanekute alusel komisjonide moodustamine ja nende töö käivitamine	x	x		HTM (KTO, VHO), REKK	Täitmisel Haridus- ja teadusministri käskkirjaga nr 655 7. septembrist 2011 moodustati tööühm

					kutseharidussüsteemi rahastamismudeli välja töötamiseks. Vastavad põhimõtted peab töörühm esitama ministrile 31. detsembriks 2011 ja rahastamismudeli 31. maiks 2012. Ettepaneku kõnealuse töörühma moodustamiseks tegi EKEÜ 17. detsembril 2010.
Tegevusvaldkond	Eelarve (tuh €) / Ajakava			Vastutaja, teostaja	Märkused
	2009	2010	2011		
2 Tegevusvaldkond Kutseharidussüsteemi juhtimiseks vajaliku statistika kogumine ja uuringute läbiviimine	45	54	3		2009 uuring õpingute katkestamise põhjuste kohta (riigieelarve). Ülejäänud kulud kajastuvad kutsehariduse valdkonna ESFi programmides
Tegelik rahastamine	51	0	26		
2.1 EHISE arendamine kutseharidussüsteemi juhtimisvajaduste kohaselt				HTM (ANO, KTO, VHO), REKK	<p>Täitmisel</p> <p>Täiendatud on õppekavade registreerimise protseduuri. Koolile on võimalikuks tehtud õppekava faili lisamine ning esitamine EHISE avalikus vaates.</p> <p>Õppekavarühmade välishindamise funktsionaalsuse kirjeldamine ja realiseerimine jääb 2012. aastasse. Kuna uue KÕSi jõustumine, millega kehtestatakse õppe läbiviimise õigus, jääb samuti 2012. aastasse, ei tohiks EHISE arenduste viibimine tekitada probleeme.</p> <p>EHISE avalikku vaatesse on lisatud koolivõrgu kaart koos koolide kontaktandmetega, kaardil saab teha valikuid õppeasutuse tüübi, maakonna ja omavalitsusüksuse järgi.</p> <p>HEVi klassifikaatori täiendamine on töös, vajalik seadusandluse muudatus on kavandatud, täienduse realiseerimine jääb 2012. aastasse.</p>

					<p>Tegevusnäitajate õppekavarühma põhine arvutus- ja esitusmetoodika on kavandatud EHISE 2012. aastal realiseeritavate tööde hulka. See vajab mõningaid suuremahulisi uuendusi (nt pedagoogide alamregistri uus versioon, mille valmimistähtaeg on 2012. a alguses).</p> <p>Pedagoogide alamregistrile lisatakse võimalus eristada töölepinguga ja käsunduslepinguga töötavaid pedagooge, vastav muudatus EHISE põhimääruses on tehtud.</p>	
2.1.1	EHISE õppekavade alamregistri arendamine (õppekavade registreerimine)	x			HTM (ANO, KTO, VHO), REKK	Täidetud
2.1.2	õppekavarühmade välishindamise (akrediteerimise) funktsionaalsuse lisamine EHISEle		x		HTM (ANO, KTO, VHO), REKK	Täitmisel
2.1.3	muud EHISE arendused kutsehariduse valdkonnas		x	x	HTM (ANO, KTO, VHO), REKK	Täitmisel
2.2	regulaarsete uuringute läbiviimine					<p>Täitmisel</p> <p>Integratsiooni ja Migratsiooni SA viis 2009. aastal läbi uuringu „Eestikeelse õppe laiendamine vene õppekeelega õppeühmadega kutseõppeasutustes“.²</p> <p>ESF programmi „Kutsehariduse sisuline arendamine“ raames viidi 2011. aastal läbi uuring „Riiklike õppekavade rakendumine kutseõppeasutustes“.³</p>
2.2.1	uuring väljalangevuse põhjuste kohta kutsehariduses	x			HTM (ANO, KTO)	<p>Täitmata</p> <p>Uuring väljalangevuse põhjuste kohta kutsehariduses on edasi lükkunud. Sobiva uuringu-</p>

² Uuringu aruanne on kättesaadav – http://www.meis.ee/bw_client_files/integratsiooni_sihtasutus/public/img/File/VAJADUSUURING_2009.pdf

³ Uuringu aruanne on kättesaadav Riikliku Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskuse kodulehelt - <http://www.ekk.edu.ee/programmid/programm-kutsehariduse-sisuline-arendamine/uuri/uuring-riiklike-oppekavade-rakendumine-kutseoppeas>

					meetodi valik osutus arvatust keerukamaks. Uuring toimub 2012. aastal.
2.2.2 ESFi programmides kavandatud uuringute läbiviimine	x	x	x	HTM (KE, KTO), Integratsiooni SA, REKK, SA Innove	Osaliselt täidetud
Tegevusvaldkond	Ajakava			Vastutaja, teostaja	Märkused
	2009	2010	2011		
3 Tegevusvaldkond Kaasaegsete juhtimisprintsipiide (sh eestvedamise) tugevdamine kutseharidussüsteemis					
3.1 eestvedamise kui kaasaegse juhtimisprintsipi kasutamise laiendamine kutseõppeasutuses					Täitmisel Ühist koolitust kõigile KÕAde juhtidele eestvedamise põhimõtetest kaasaegses juhtimisteoorias ei ole toimunud.
3.1.1 koolijuhtide koolitused kaasaegsetest juhtimismeetoditest		x	x	KÕAd, EKEÜ	Täitmisel
3.1.2 EKKA konkursside läbiviimine, vastastikuse õppimise ja enesehindamise tavade kujundamine	x	x	x	KÕAd, EKEÜ, SA Innove, REKK	Täitmisel
3.2 kutsehariduse nähtavuse suurendamine ja staatuse tugevdamine ühiskonnas	x	x	x	KÕAd, EKEÜ, HTM, SA Innove	Täitmisel Positiivse kuvandi loomine ja hoidmine toimub pideva protsessina. Palju positiivset tähelepanu on pälvinud kutseõppeasutuste infrastruktuuri uuendamine. Käimasoleva üldharidusreformi taustal tuuakse esile kutseharidusreformi edukust õppeasutuste võrgu korrastamisel. 2009-2010 ESFi „Kutsehariduse populaarseerimise“ programmi raames toimunud kommunikatsioonikoolitus andis võimaluse jagada koolide eduka turundustegevuse häid praktikaid. Tõsist tähelepanu tuleb pöörata arvamusiidrite kaasamisele. Kavas on korraldada arvamusiidritele kutseõppeasutuste

									tutvustusüritus.	
Tegevusvaldkond			Eelarve (tuh €) / Ajakava			Vastutaja, teostaja		Märkused		
			2009	2010	2011					
4 Tegevusvaldkond Kutseõppeasutuste autonoomia suurendamine			9 507	9 512	8 641			Siin kajastuvad riigi kutseõppeasutuste planeeritud laekumised mitteresidentidelt (v.a ESF ja ERF), muudelt residentidelt, teistelt riigiasutustelt (v.a laekumised HTM-lt) ning koolide majandustegevusest		
Tegelik rahastamine			9 322	9 876	9 469			2009-2010 osas kajastuvad siin eelnimetatud rahastamisallikate arvelt tehtud kassakulud, 2011 osas on siin planeeritud vastav täpsustatud eelarve, mis on võrreldes 2009. aastal kavandatuga 9,6% võrra kasvanud		
4.1 töötajate ja õppurite tunnustus- ja motivatsioonisüsteemide arendamine								<p>Täitmisel</p> <p>Õppeasutustest saadud tagasiside põhjal pööravad peaaegu kõik õppeasutused tähelepanu koolisest motivatsioonisüsteemide järjepidevale arendamisele. Osades õppeasutustes on selles osas välja kujunenud pikaajalised traditsioonid, teistes on need alles kujundamisel.</p> <p>2011. aastal täiendati ESF programmi „Kutsehariduse sisuline arendamine“ uue tegevusega - kutseharidussüsteemis osalejate ning kutsehariduse valdkonna olulisemate partnerite tunnustamisstatuutide väljatöötamine ja tunnustamisürituste läbiviimine.</p> <p>KÕSi eelnõu kohaselt on edaspidi keskhariduse omandamist võimaldaval õppekaval võimalik õpingud lõpetada kiitusega.</p>		
4.1.1	aasta kutseõpetaja statuudi koostamine ning ürituse läbiviimine		x	x		EKEÜ, KÕAd		Täitmisel		
4.1.2	koolisest motivatsioonisüsteemide arendamine	x	x	x		KÕAd		Täitmisel		

tunnustamaks hea töö ja tulemuslikkuse eest					
4.1.3 silmapaistvate õpitulemustega lõpetajate tunnustusmeetmete väljatöötamine			x	HTM	Täitmisel
4.2 õiguste ja vastutuse suurendamine RKT kasutamise osas					<p>Täitmisel</p> <p>Haridus- ja teadusministri määrus nr 1 11. jaanuarist 2010 „Kutseõppe riikliku koolitustellimuse koostamise kord Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisalas“ sätestas koolidele järgnevad võimalused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tasemekoolituse RKT jagunemise kutseõppeliikide ja õppekavade vahel otsustab kool; - HTMi kutse- ja täiskasvanuhariduse osakonnaga kooskõlastades on koolil õigus ja kohustus RKT alusel moodustatud koolituskohtade mitmetäitumisel kasutada eraldatud vahendeid õppekavarühma RKT rahalises mahus koolituskohtade loomiseks koolis olemasolevas teises õppekavarühmas või täiskasvanute tööalase koolituse läbiviimiseks samas õppekavarühmas. <p>Samuti sätestas kõnealune määrus koolile kohustused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - esitada HTMile perioodi tasemekoolituse RKT taotlused igal aastal hiljemalt 1. oktoobriks õppekavarühmade ja kolme eeloleva kalendriaasta lõikes, seejuures tuua eraldi välja HEV õpilaste ja kinnipeetavate õppe ning erikoefitsiendiga õppekavade koolituskohad perioodi esimese aasta osas; - moodustada õppekavarühmiti eraldatud RKT alusel koolituskohad ning korraldada õppijate vastuvõtt koolituskohtade täitmiseks.

					<p>Uuendatud RKT koostamise korda on rakendatud alates perioodist 2010-2012.</p> <p>Kiireks reageerimiseks piirkonna koolitusvajadusele on kasutusel peamiselt täiskasvanute tööalase koolituse RKT ja tasemekoolituse täiendav RKT.</p> <p>Sektori või konkreetse ettevõtte suuremahulise koolitusvajadusele kiireks reageerimiseks kasutatakse peamiselt täiskasvanukoolituse erinevaid võimalusi. Tasemekoolituse RKT on kasutusel pikema perspektiiviga koolitusvajaduse rahuldamiseks.</p>	
4.2.1	RKT koostamise ja kasutamise korra täiendamine	x			HTM	Täidetud
4.2.2	uuendatud RKT korra rakendamine		x	x	HTM, KÕAd	Täidetud
4.2.3	paindliku RKTga loodud võimaluste maksimaalne kasutamine piirkonna või sektori koolitusvajaduste rahuldamiseks	x	x	x	KÕAd	Täitmisel
4.3	kutseõppeasutuste autonoomia tõhusam kasutamine pakutava õppe ja teenuste parendamiseks	x	x	x	KÕAd	Täitmisel
4.4	kutseandjatena tegutsevate kutseõppeasutuste arvu suurendamine					<p>Täitmisel</p> <p>Õppeasutustel on õigus taotleda kutset andva organi staatust alates 2011. aastast. Eeltingimusena peab õppekava vastama kutsestandardile ja õpe olema riiklikult tunnustatud. Riikliku tunnustuse saamiseks toimub pilootvoor 2011. a kahes valdkonnas – hotellimajandus ja toitlustus ning ehitus.</p>
4.4.1	kutseandjana (KOO-na) tegutsemise õiguse taotlemine KÕAde poolt			x	KÕAd, Kutsekoda	Täitmisel
4.5	erinevate rahastamisallikate laialdasem kasutamine pakutava õppe ja teenuse parendamiseks ning koolide võimaluste ja kindlustunde suurendamine vahendite planeerimise ja kasutamise osas					<p>Täitmisel</p> <p>Tasulise õppe teenust pakuvad KÕAd peamiselt täiskasvanute täienduskoolituses, vähesel määral ka populaarsematel erialadel</p>

					tasemeõppes. Lisaks võimaldavad majandustegevusest laekuva tulu teenimist ka õppeasutuse profiiliga sobivate toodete või teenuste pakkumine. Kõik õppeasutused ei ole suutnud leida sobivat nišši majandustegevusest laekuva tulu teenimiseks.	
4.5.1	tasulise õppe ja muude õppetegevustega seotud tasuliste teenuste suurendamine	x	x	x	KÕAd	Täitmisel
4.5.2	RE ja majandustegevusest laekuvate vahendite planeerimisel ja kasutamisel suurema paindlikkuse ning KÕAdele suuremate õiguste loomine		x	x	HTM (KTO, RAO)	Täitmisel

Meede 4.2 Tõhusa ja jätkusuutliku rahastamise tagamine

Indikaator	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Märkused
Kutsehariduse ja üldhariduse koolituskohtade maksumuste suhe	1,22	1,22	1,25	1,35	1,45	1,5	
Tegelikult saavutatud tase (14.12.2011 seisuga) ⁴	1,12	1,01	0,88 ⁵	n/a	x	x	
Kutsehariduse kulude osakaal kogu avaliku sektori hariduskuludest	10,8%	11,8%	12,8%	13,3%	13,6%	14,0%	
Tegelikult saavutatud tase (14.12.2011 seisuga) ⁶	10,1%	11,6%	12,7% ⁷	12,3% ⁸	x	x	
Kasutatud ERFi ja RE vahendite osakaal aastateks 2007-2015 kavandatud kutseõppeasutuste õppekeskkonna kaasajastamise investeeringute kogumahust (231 808 481,52 €)	8,5%	27,6%	54,6%	76,0%	87,9%	95,1%	
Tegelikult saavutatud tase (14.12.2011 seisuga)	x	22,0%	39,0%	53,0%	x	x	tase tegelike väljamaksete alusel

⁴ 2008. a tegelik suhe on muutunud, kuna vahepeal on alusandmeid täpsustatud. Tegeliku suhtarvu leidmisel on aluseks valitsemissektori (sh KOV) hariduskulud ühe õpilase kohta rahvusvahelise statistika mõistes. Võrdlusest on välja jäetud investeeringud ja välisabi.

⁵ Esialgsed andmed

⁶ Tõus on saavutatud Euroopa Liidu tõukefondide vahendite toel, kuna need moodustavad kutsehariduse kuludest suurema osa.

⁷ Esialgsed andmed

⁸ Hinnang eelarve põhjal

Kasutatud ESFi ja RE vahendite osakaal aastateks 2008-2015 kavandatud kutseõppe sisulise kaasajastamise ja kvaliteedi kindlustamise programmide kogumahust (27 737 063,54 €)	4,1%	21,2%	42,2%	63,4%	82,6%	95,5%	
Tegelikult saavutatud tase (14.12.2011 seisuga)	x	10,8%	31,1%	57,4%	x	x	võrreldes planeerituga lisatud KUTSE pr ja kutsehariduse valdkonna avatud taotlusvoor. Tegelik tase on leitud järgmiselt: programmide eelarvetest 2009 ja 2010 tegelik + 2011 eelarve prognoos.
Tegevusvaldkond	Eelarve (tuh €) / Ajakava			Vastutaja, teostaja	Märkused		
	2009	2010	2011				
1 Tegevusvaldkond Õppe rahastamissüsteemi arendamine vastavalt kutseharidusele seatud ülesannetele ja muutustele ühiskonnas			7 227				Siia reale olid kavandatud täiendavad vahendidpedagoogide palgatõusuks ning baasmaksumuse suurendamiseks
Tegelik rahastamine			0				Eelarveliste võimaluste puudumise tõttu ei ole 2011. aastal vastavaid lisarahasid kutsehariduse valdkonnale eraldatud
1.1 koolituskoha maksumuse suurendamine vastavalt kutseharidusele seatud eesmärkidele							Täitmata Kutseõppeasutuse koolituskoha baasmaksumust suurendati 12.03.2009. aastal 21 560 kroonini, majanduskriisist tingitud eelarvekärbete tõttu vähendati seda 2.07.2009 ja 21.01.2010. Kutseõppeasutuse koolituskoha baasmaksumus 2011.a on 1262 € (19 746 krooni).
1.1.1 õpetajate palgatõus			x	HTM (KTO, RAO)			Täitmata Täiendavaid RE vahendeid ei ole eraldatud
1.1.2 koolituskoha maksumuse tõstmine			x	HTM (KTO, RAO)			Täitmata Täiendavaid RE vahendeid ei ole eraldatud
1.2 tulemusrahastamise komponendi arvestamine kutseõppe-							Täitmisel

asutuste rahastamisel					Tulemusrahastamise komponent on sisse kirjutatud KÕS-i eelnõusse.
1.2.1 tulemusrahastamise kontseptsiooni väljatöötamine			x	HTM (KTO, RAO), KÕAd	
1.3 õppekavarühmade koefitsientide süsteemi arendamine toetudes raamatupidamise seiresüsteemi rakendamisel saadud andmetele					Täitmisel Moodustatud on kutsehariduse rahastamise töörühm, mis hakkab tegelema ka õppekavarühmade koefitsientidega.
1.3.1 koolituskohtade tegeliku kulu analüüs valitud kutseõppeasutuste raamatupidamise seire alusel		x	x	HTM (KTO, RAO), KÕAd	
Tegevusvaldkond	Eelarve (tuh €) / Ajakava			Vastutaja, teostaja	Märkused
	2009	2010	2011		
2 Tegevusvaldkond Kutseharidussüsteemi arengu eest vastutavate üksuste rahastamine vastavalt seatud ülesannetele	2 269	2 091	2 144		
Tegelik rahastamine	1 629	1 624	1 661		Ekslikult planeeriti arengukava koostades REKKi kutsehariduse osakonna 10 spetsialisti ametikoha personali- ja majandamiskulud kõikide aastate osas ka RE vahendite reale (seega kulud planeeritud topelt). Tegelikult on vastavad spetsialistid alates septembrist 2008 rahastatud ESF programmi vahenditest ning kulud kajastuvad kutsehariduse ESF programmide admin. kuludes siin samal real.
2.1 riigieelarveliste, ESFi programmide ning muude vahendite pindlik ja tõhus kasutamine kutsehariduse arengu eest vastutavates üksustes	x	x	x	HTM, REKK, Kutsekoda, SA Innove, EITSA	Täitmisel Nii ESFi kui ERFi vahenditest on 2011. aasta lõpuks kasutatud eeldatavalt üle 50%. Programmide käivitumine võttis kavandatust rohkem aega ja 2008-2009 olid programmide kulud madalamad kui eelarvetes ette nähtud.

Meede 4.3 Koostöö arendamine							
Indikaator	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Märkused
Rahvusvahelise mobiilsusega haaratud kutseõppurite ja õpetajate arv	372					520	
Tegelikult saavutatud tase (14.12.2011 seisuga)	x	462	548	663 ⁹	x	x	
Tegevusvaldkond	Eelarve (tuh €) / Ajakava			Vastutaja, teostaja		Märkused	
	2009	2010	2011				
1 Tegevusvaldkond Koostöövõrgustike arendamine kõigil tasanditel	2 515	2 483	2 101				
Tegelik rahastamine	2 117	2 845	2 743			Leonardo da Vinci allprogrammi raames on vahendeid saadud planeeritust suuremas mahus	
1.1 koostöö tõhustamine tööandjate/töövõtjate ja nende esindusorganisatsioonidega, sh praktika osas						<p>Täitmisel</p> <p>Kutseõppeasutustest saadud tagasiside põhjal teevad õppeasutused kõige enam koostööd tööandjate ja nende esindusorganisatsioonidega töökeskkonnas toimuva praktika paremaks korraldamiseks. Erinevates koolides rakendatakse erinevaid koostöövorme: toimuvad regulaarsed ümarlauad, koolitatakse praktikajuhendajaid, sõlmitakse koostöölepinguid, korrastatakse praktikatega seotud dokumentatsiooni.</p> <p>Hea näitena viis Haapsalu Kutsehariduskeskus regiooni ettevõtete hulgas läbi uuringu, et selgitada rahulolu õppeasutuse praktikakorraldusega ja koguda ettepanekuid koostöö tõhustamiseks. Uuringu tulemusi</p>	

⁹ Esialgsed andmed Leonardo da Vinci programmi raames esitatud taotluste alusel

					tutvustati ettevõtluskonverentsil "Kas teame, millist oskustöötajat me peame koolitama?" (2011).	
1.1.1	töökohapõhise õppevormi ja teiste kutseõppeasutuste koolitusvõimaluste laialdasem kasutamine ettevõtete/asutuste personali arendamisel ning vajitava tööjõu ettevalmistamisel	x	x	x	KÕAd, sotsiaalpartnerid	Täitmisel
1.1.2	töökeskkonnas toimuva praktika tõhususe suurendamine praktika parema ettevalmistamise, juhendamise ja tagasisidestamise ning praktikajuhendajate koolitusega	x	x	x	KÕAd, sotsiaalpartnerid, REKK	Täitmisel
1.1.3	tööandjate ja kutseõppeasutuste koostöö erialade ja kutseõppe populariseerimisel	x	x	x	KÕAd, sotsiaalpartnerid, SA Innove	Täitmisel
1.2	koostöö tõhustamine kutseõppeasutuste, kohalike omavalitsuste ja kolmanda sektori vahel					Täitmisel Koostöö osas kohalike omavalitsustega sõltub väga palju nii õppeasutuse kui kohalike omavalitsusjuhtide vastastikusest huvist koostöö tegemise vastu. Mõned õppeasutused on suutnud teha väga tulemuslikku koostööd ühiste projektide rakendamiseks, samas teistel puudub side kohaliku omavalitsusega peaaegu täielikult.
1.2.1	koostöö kohaliku koolitusvajaduse väljaselgitamise ning koolituste sihtrühmadeni jõudmise osas	x	x	x	KÕAd, KOVid	Täitmisel
1.3	kutseõppeasutuste vahelise koostöö arendamine ja võrgustike töö tõhustamine					Täitmisel Praktikabaaside ja õpetajate riskasutus on hoogustumas, tegevuse aktiivsus sõltub nii õppeasutuse asukohast kui ka tegevusvaldkonnast. Hästi toimib EKEÜ, mille kaks korda aastas toimuvad seminarid täidavad olulist rolli vastastikuse õppimise ja koostöö edendamisel. Regionaalsetest koostöövõrgustikest toimib eriti aktiivselt Liivimaa kutseõppeasutuste koostöövõrgustik, mille raames kohtuvad

					õppeasutuste juhid regulaarselt 1 kord kuus.	
1.3.1	praktikabaaside ja õpetajate ristkasutus kutseõppeasutuste vahel	x	x	x	KÕAd, HTM	Täitmisel
1.3.2	kutseõppeasutuste vastastikune õppimine ja kogemuste vahetamine aktuaalsete probleemide lahendamisel ning kvaliteeditagamisel	x	x	x	KÕAd, EKEÜ	Täitmisel
1.3.3	regionaalsete KÕAde koostöövõrgustike arendamine	x	x	x	KÕAd	Täitmisel
1.4	koostöö arendamine kõrgkoolidega					Täitmisel Koostöölepinguid rakenduskõrgkoolidega on paljudel kutseõppeasutustel, peamiselt tehakse koostööd oma piirkonna (rakendus)kõrgkoolidega või õppevaldkonnalt lähedase kõrgkooliga. Peamised koostöövaldkonnad: õppejõudude rakendamine, soodustingimustel õpingute jätkamine, õppekava arendamine.
1.4.1	kutseõppeasutuste ja kõrgkoolide õppekavaarenduse alane koostöö (sidustatud õppekavade väljatöötamine jmt)	x	x	x	KÕAd, rakenduskõrgkoolid; ülikoolid	Täitmisel
1.4.2	kolmanda taseme lühikese tsükli õppekavade arendamine kutseõppeasutuste ja kõrgkoolide koostöös			x	KÕAd, rakenduskõrgkoolid; ülikoolid	Täitmata Puudub seadusandlik raamistik vastavate õppekavade arendamiseks,
1.5	koostöö arendamine üldhariduskoolidega kutse- ja erialade tutvustamise, algtaseme kutsealase ettevalmistuse ning üldainete õpetamise osas					Täitmisel Kutsealase eelkoolituse laiemat rakendamist pärsib nii üldhariduskoolide vähene huvi selle vastu kui ka rahastamisprobleem. Mõnes piirkonnas on see siiski juba aastaid võrdlemisi edukalt toiminud (nt. Tartu) Põhikooliõpilastele laagrite korraldamisel on üksikuid näiteid, mida on rahastatud projektipõhiselt (nt. KIK). Levinud on taoliste laagrite korraldamine muusika erialadel. Häid

					koostöonäiteid on põhikooli tööõpetuse tundide läbiviimisel (nt. Rakvere Ametikool). Üldharidusainete õpetamisel tehtava koostöö osas on üksikuid näiteid, aga siiani on tegu üsna vähelevinud praktikaga.	
1.5.1	kutsealase eelkoolituse soodustamine põhikoolide ja kutseõppeasutuste koostöös	x	x	x	KÕAd, üldhariduskoolid, KOVid	Täitmisel
1.5.2	põhikooliõpilastele lastelaagrite korraldamine kutseõppeasutuste eestvedamisel		x	x	KÕAd, üldhariduskoolid, KOVid	Täitmisel
1.5.3	põhikooli tööõpetuse tundide läbiviimine koostöös kutseõppeasutustega	x	x	x	KÕAd, üldhariduskoolid, KOVid	Täitmisel
1.5.4	kutsekeskhariduse õppekavade üldhariduse osa korraldamine gümnaasiumite ja kutseõppeasutuste koostöös	x	x	x	KÕAd, üldhariduskoolid	Täitmisel
1.6	rahvusvahelise koostöö arendamine kutsehariduslike uuenduste väljatöötamiseks ja rakendamiseks ning õpetajate ja õpilaste mobiilsuse suurendamiseks					Täitmisel Rahvusvahelise koostöö osas on palju häid näiteid üle Eesti. Eriti tänuväärne on olnud Leonardo da Vinci koostööprogramm, mille pakutavatest võimalustest on osa saanud paljud kutseõppurid ja -õpetajad. Aastatel 2008-2011 on rahvusvahelistes mobiilsusprojektides osalejate arv kasvanud märkimisväärselt (2008 - 372, 2011 - 663). Paljudel kutseõppeasutustel on tekkinud oma sõpruskoolidevõrgustik, kellega koos osaletakse ühistes arendus- ja mobiilsusprojektides.
1.6.1	õppija, õpetaja ja kooli arengut toetav ning kutseõppe kvaliteedi tõusule kaasa aitav rahvusvaheline koostöö	x	x	x	KÕAd, SA Archimedes, SA Innove	Täitmisel
1.6.2	Leonardo da Vinci alaprogrammi võimaluste aktiivne kasutamine (sh arendus-, siirde ja mobiilsusprojektid)	x	x	x	KÕAd, SA Archimedes, SA Innove	Täitmisel
Tegevusvaldkond		Ajakava			Vastutaja, teostaja	Märkused
		2009	2010	2011		

2 Tegevusvaldkond Koolisisese koostöö tõhustamine					
2.1 Koolisisese koostöö tugevdamine vastastikuse õppimise ja kogemuste vahetamise suunal	x	x	x	KÕAd	Täitmisel Koolisisese koostöö tugevdamiseks on õppeasutustes kasutusel valik erinevaid meetmeid: koolisesed arenguseminarid; sisekoolitused; tagasiside küsitlused; mentorlussüsteemi arendamine.
2.2 Koostöö tugevdamine õpilastega	x	x	x	KÕAd , õpilasesindused, Eesti Õpilasesinduste Liit	Täitmisel Õpilaste esindusorganisatsioonid on loodud enamikus kutseõppeasutustes. Osades koolides kaasatakse õpilasesindust otseselt otsustusprotsessidesse. Lisaks on õpilastel oluline roll esindada oma kooli erinevatel messidel ja seminaridel. Paljudes koolides on kasutusel tagasiside küsimustikud, et hinnata õppijate rahulolu koolielu erinevate aspektidega.

4. Arengukava finantsplaani täitmine eesmärkide lõikes 2009-2011

		tuh eurodes			
		2009	2010	2011	Kokku
Kõik kokku	arengukavas planeeritud	123 364	138 338	134 380	396 082
	tegelik rahastamine	106 016	114 354	107 875	328 245
	täitmise %	86%	83%	80%	83%
1. eesmärk kokku	arengukavas planeeritud	75 059	70 691	71 766	217 516
	tegelik rahastamine	72 760	66 332	64 097	203 189
2. eesmärk kokku	arengukavas planeeritud	32 236	51 701	40 608	124 545
	tegelik rahastamine	18 979	32 326	28 105	79 410
3. eesmärk kokku	arengukavas planeeritud	1 733	1 806	1 890	5 429
	tegelik rahastamine	1 158	1 351	1 774	4 283
4. eesmärk kokku	arengukavas planeeritud	14 336	14 140	20 116	48 592
	tegelik rahastamine	13 119	14 345	13 899	41 363

Tabelisse „Arengukava finantsplaani täitmine eesmärkide lõikes 2009-2011“ on eesmärkide lõikes koondatud summad, mis planeeriti arengukava finantsplaani selle koostamise ajal 2009. aastal (read „arengukavas planeeritud“). Ridadel „tegelik rahastamine“ kajastuvad eelarveliste võimalustega kooskõlas olevad summad. Üksikute tegevuste lõikes kajastuvad need summad vahearuande põhitekstis.

Erinevus planeeritud ja tegeliku rahastamise vahel on tingitud peamiselt kahest järgnevast asjaolust:

- Kutsehariduse valdkonna ERF investeeringute ja ESF programmide rakendamine on võtnud kavandatust rohkem aega.
- Eelarveliste võimaluste puudumise tõttu ei eraldatud kutsehariduse valdkonna 2011. aasta eelarvesse täiendavaid vahendeid kutseõppe baasmaksumuse kasvuks ning pedagoogide palgatõusuks.

Kasutatud lühendid

ECVET – *European Credit System for Vocational Education and Training*

EHIS – Eesti Hariduse Infosüsteem

EITSA – Eesti Infotehnoloogia Sihtasutus

EKEÜ – Eesti Kutseõppe Edendamise Ühing

EL – Euroopa Liit

ERF – Euroopa Regionaalarengu Fond

ESF – Euroopa Sotsiaalfond

HTM – Haridus- ja Teadusministeerium

ANO – analüüsiosakond

KTO – kutse- ja täiskasvanuhariduse osakond

KHO – kõrghariduse osakond

ÜHO – üldharidusosakond

KE – keeleosakond

NO – noorteosakond

RA - rahandusosakond

VHO – välishindamisosakond

KOV – kohalikud omavalitsus

KÕA – kutseõppeasutus

KÕS – kutseõppeasutuse seadus

MKM – Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

PM – Põllumajandusministeerium

RE – riigieelarve

REKK – Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus

RKT – riiklik koolitustellimus

RM – Rahandusministeerium

SA Innove – Elukestva Õppe Arendamise Sihtasutus Innove

SoM – Sotsiaalministeerium

TLÜ – Tallinna Ülikool

TÜ – Tartu Ülikool

VÕTA – varasema õpi- ja töökogemuse arvestamine